КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 221 (6339).
15 НОЯБРЬ ЧОРШАНБА
1978 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

● ҒАЛАБА районидаги Свердлов номли колхоз аъзолари бу йил 968 гектар ернинг ҳар гектаридан 43 центнердан «оқ олтин» топшириш учун курашмоқдалар. Теримда механизаторлар жасорат кўрсатаётирлар. Суратда: комсомол аъзоси моҳир механизатор Тоштемир Валиқўзиев. У ҳозирга қадар хирмонга 110 тоннадан ошириб пахта тўкди.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● ҒАНИМАТ ДАМЛАРНИНГ ҚАДРИГА ЕТИНГ ● ТЕРИМДА ҒАЙРАТ, ЖАСОРАТ, ТАДБИРКОРЛИК, УЮШҚОҚЛИК, ЮКСАК ИНТИЗОМ КЎРСАТАЙЛИК ● ҲАР БИР КОЛХОЗ ВА СОВХОЗДА КЎСАК ТЕРИШ, КЎСАК ЧУВИШ МАШИНАЛАРИНИНГ ТИНИМСИЗ ИШЛАШИНИ ТАЪМИН ЭТАЙЛИК ● СУШИЛКА ХЎЖАЛИКЛАРИ ҚУВВАТИДАН ТЎЛА УНУМ БИЛАН ФОЙДАЛАНАЙЛИК ● ДАЛАДА МЕҲНАТ ҚИЛАЁТГАН ТЕРИМЧИЛАР, ҲАШАРЧИЛАР УЧУН БАРЧА ШАРОИТЛАРНИ ЯРАТИБ БЕРАЙЛИК ● ТЕР ТЎКИБ ЕТИШТИРИЛГАН «ОҚ ОЛТИН»ИМИЗНИНГ БИР ГРАММИ ҲАМ ЕРДА ҚОЛМАСИН.

СЎНГГИ ҲУЖУМГА

БЎЛИМИМИЗ пахтакорлари бу йил 560 гектар ерда деҳқончилик қилдилар. Эрта баҳорданоқ мўл ҳосил етиштиришга ва элга берган ваъдаларини шараф билан бажаришга аҳд қилган деҳқонларимиз табиий қийинчиликларни мардонаворлик билан енгдилар. Асосий диққат-эътибор гектарларда кўчатларни бутлаб олишга, ҳар туп ғўзани кўз қорачўғидай асраб, серҳосил қилиб ўстиришга қаратилди. Бу йўлда барча зарур тадбирлар амалга оширилди.

Аввало шуни айтиш кераккки, механизаторларимиз ҳар йилдагидек бу йил ҳам жасорат, ғайрат кўрсатиб ишладилар. Бу табиий ҳол эди, албатта. Чунки, баҳор серёғин келиб, чигит экиш ишлари анча чўзилиб кетганлиги туфайли ғўза бир мунча кечки бўлиб қолди. Бунинг устига талаб қилинган даражадаги иссиқлик етишмади. Ана шундай шароитда ғўзани суғориш, культивация қилиш, озиқлантириш ишларини ғоят усталик билан бир-бирига боғлаб олиб бориш талаб этилади. Бўлимимизнинг тажрибали пахтакорлари бу ишнинг уддасидан чиқиш учун бор маҳоратларини ишга солдилар. Асосий майдонларда ғўза культивацияси сифатли ўтказилди. Ҳар туп ғўза сувга қондирилди. Шунинг учун ҳам мўлжалдаги ҳосилни етиштирдик.

Йиғим-теримни бошлаш олдидан бригадалар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа шартлари белгилаб олинди. Бу шартларда пахта тайёрлаш суръатини кучайтириш билан бирга ишнинг сифатига алоҳида эътибор бериш таъкидлаб ўтилган эди.

Теримнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ бригадалар, механизаторлар, ишчилар ўртасида мусобақа авж олдириб юборилди. Мусобақа ғолибларини ҳам маънавий, ҳам моддий рағбатлантиришга катта эътибор бердик. Шу тариқа терим графиги ошириб бажарила борди.

Биз етиштирилган ҳосилнинг кам деганда 80 процентини зангори кемаларда териб олишга аҳд қилган эдик. Республикада хизмат кўрсатган механизатор В. Тўхтабоев, шунингдек, Т. Холматов, А. Умурзоқов, Ҳ. Қурдошев сингари ўртоқлар теримда байроқдорлик қилдилар. Улар ўз агрегатларидан ғоят самарадорлик билан фойдаландилар. Ишни бошлашдан олдин машиналарини пухта созладилар. Шунинг учун ҳам кундалик топшириқни ортиғи билан бажардилар. Бу азамат механизаторлар авжи йиғим-терим қизғин дамларда хирмонга кунига 8—10 тоннага етказиб пахта тўкдилар.

Айниқса, В. Тўхтабоевнинг ишлари мақтовга сазовордир. Биз унинг тажрибасини бошқа механизаторлар ўртасида кенг оммалаштирдик. Жанговар варақа ва деворий газеталарда моҳир механизаторнинг иш усуллари, у эришаётган ютуқларнинг турлари кўрсатиб берилди. Бугунги кунда зўр фахр билан айтиш керакки, қаҳрамонона меҳнат натижаси ғоят қувончли бўлди. «Пўлат от» суворийларининг ҳар бири хирмонга 100—140 тоннадан ошириб пахта тўкдилар. Шунинг учун ҳам пахтани машинада териб олиш юзасидан белгиланган план муваффақиятли бажарилди. Машиналар хирмонга барака киритди. Бўлим ҳам маррага барвақт етиб келди. Биз ҳар гектар ердан ҳозирга қадар 30 центнердан ошириб пахта топширдик. Она-Ватан хазинасига салкам 1700 тонна қимматли хом ашё етказиб берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика ҳукуматининг барча меҳнаткашларга қарата қилган Мурожаатидан сўнг далаларимизда иш янада қизитиб юборилди. Мурожаат ҳар бир бригада аъзолари ўртасида кенг муҳокама қилинди. Биз ўз имкониятларимизни ҳар тарафлама ҳисобга олдик. Ҳосилдорликни 7 центнерга оширишга аҳд қилдик.

«Сафимизда қолоқлар бўлмайди». Бўлим пахтакорлари бутун йил давомида ана шу шиор билан иш олиб бордилар. И. Тошбоев бригадаси ўтган йилларда пахта тайёрлаш планини бажармаган эди. Бу бригада деҳқонлари зарбдор йилда ишни янгичасига ташкил этдилар. Уюшқоқлик, юксак интизом, жасорат намуналарини кўрсатдилар. Шунинг учун ҳам бу бригада биринчилар қаторида ғалаба рапортига имзо чекди.

Биз тер тўкиб етиштирган ҳосилимизни сўнгги кўсакларигача йиғиштириб оламиз. Ана шу мақсадда меҳнат кўтаринкилиги тобора авж олдирилмоқда. Илғорлар намунаси ютуқлар гарови бўлаётир. Бу ўринда яна Валлами Тўхтабоев ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Ленин ордени кавалери бўлган Тўхтабоев моҳир механизаторгина бўлиб қолмай, ажойиб ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган пахтакорлардандир. У бошлиқ бригада аъзолари ҳозиргача ҳар гектаридан 43 центнердан ҳосил топширдилар. Куни кеча мен Валлами билан суҳбатлашдим.

— Суръатни бўшаштирмаймиз, — деди у. — Ҳар гектар майдондан яна 17 центнердан ҳосил йиғиштириб оламиз.

Биз аминмизки, у албатта ўз сўзининг уддасидан чиқади.

Далаларимизда сўнгги ҳужум, сўнгги кураш авжида. Зарбдор йилда етиштирилган ҳосилимизнинг бир граммини ҳам ерда қолдирмасдан йиғиб-териб топширамиз.

Ш. САИДБОЕВ,
Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз бўлим бошлиғи.

● ШУ районидаги Димитров номли колхозда механик ҳайдовчилар мусобақаси ажойиб натижалар бермоқда. Кўплаб механизаторлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ошириб бажардилар. Суратда: (чапдан ўнгга) илғор механик-ҳайдовчилардан М. Мархиков, Е. Умаров, кўпминг килограммчи теримчи З. Нишонбоева, механик-ҳайдовчи С. Нишонбоев, У. Жуманов ўртоқлар.

А. Мальцев фотолари.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ТУЙТЕПА металл конструкциялар заводининг коллективи беш йиллик планни муддатидан аввал бажариш учун мусобақалашиб, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш юзасидан беш йилликнинг уч йили программасини белгиланган муддатдан барвақт адо этди.

Йил охиригача қўшимча равишда 2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг «Октябрь буюк ғояларининг ижодий кучи» мавзуйидаги доклад текстини ўзбек тилида китобча қилиб, босмадан чиқарди. Бу доклад Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 61 йиллигига бағишлаб, 4 ноябрь куни кремлнинг съездлар саройида ўтказилган тантанали мажлисда қилинган эди.

Брошюра кўп нусҳада нашр этилди. (ЎзТАГ).

СУРЪАТНИ ОШИРИБ

ТОШКЕНТ саноат объектлари қуриш трестининг коллективи беш йилликнинг учинчи йилида юксак суръатга эришмоқда. Трест бинокорлари 27 сентябрда уч йиллик топшириқни бажаришга муваффақ бўлган эдилар. Улар ўтган вақт ичида 27 та саноат объектини қуриб фойдаланишга топширишди.

Трест бўлинмаларида социалистик мусобақага катта эътибор берилмоқда. Меҳнат беллашувида 50-қурилиш-монтаж бошқармасининг Н. Левчук, В. Первушин, П. Михайлов сингари тажрибали бинокорлар бош бўлган бригадалар пешқадамлик қилишяпти. Бу коллективлар В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги цехларини бунёд этиш ишларини графикдан ўзган ҳолда амалга ошириб, айни кунларда келгуси йил ҳисобига иш бажаришаётир.

А. НАЗАРОВ.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, Ангола Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси К. А. Фернандешни унинг илтимосига кўра 13 ноябрда қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида ҳар иккала мамлакатни қизиқтираётган баъзи масалалар қараб чиқилди. Совет Иттифоқи билан Ангола Халқ Республикаси дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома Совет Иттифоқи билан Ангола Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш учун мустаҳкам негиз бўлиб хизмат қилиши суҳбат давомида алоҳида таъкидлаб ўтилди.

(ТАСС).

СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

ИШЧИ КАМОЛОТИ

БУ хушхабарни ҳамкасб дўстимизнинг еттинчи қаватдаги шинам квартирасида, байрам дастурхони атрофида ўтирганимизда эшитиб қолдик. «Зангори экран»дан берилаётган дилрабо куй тугаб, диктор 1978 йилги СССР Давлат мукофотига сазовор бўлган республикамиз бир группа меҳнат пешқадамларининг номларини ўқиб, уларни қутлуғ байрам ва юксак мукофот билан табриклади. У мукофотланганлар орасида Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати йирик панелли 1-уйсозлик заводи бетончилар бригадасининг бошлиғи Исмоил Холматович Ориповнинг номини ҳам тилга олди. Даврада ўтирганларнинг кўпчилиги Исмоил Ориповни яхши билганликлари учун дилдан қувониб, унинг фидойилиги, жонкуярлиги ва бошқа фазилатлари ҳақида гаплашиб кетишди.

Ишчи лауреатнинг камолот йўли изланишларга, қувончли ва ҳаяжонли дақиқаларга жуда бой. Ана шу сермазмун йилларнинг икки куни у ҳақида анча тўлиқ тасаввур ҳосил қилиш имконини беради. Корхонада самарадорликни ошириш, мумкин қадар кўп ва сифатли панеллар ишлаб чиқариш, уй-жойларнинг кишилар талаб-эҳтиёжига мос бўлиши учун кураш олиб борилган, қийинчиликлар мардонавор енгилган кунларнинг бири ҳақида Исмоил Орипов ўз кундалик дафтарига шундай деб ёзган. «Кеча эрталаб почтальон бериб кетган газеталарни кўриб ўтиргандим. «Беш йиллик ва бинокор» туркумида берилаётган коммунист мактубларининг навбатдагиси — «Қурувчи ва механизатор ҳамкорлиги» номли мақола диққатимни тортди. Чунки «Масъулият ҳисси» номли мақоладан сўнг ана шу газетада «Беш йиллик ва бинокор» мавзуида бошланган мунозара-гурунг кўпчилик қурувчилар қатори мени ҳам ўзига жалб этганди. Босилиб чиқаётган ҳар бир мақолада ана шу теманинг бирон бир томони бўртиб турар, бинокорларни ўз зиммаларидаги масъулиятли вазифаларни бекаму-кўст бажаришга ундарди. «Қурувчи ва механизатор ҳамкорлиги» мақоласида шундай деб ёзилганди: «Ҳозирги замон қурилишида бинокор сўзи жуда кенг маънони англатмоқда. Бугунги кунда бульдозерчилар, экскаваторчилар, грейдерчилар, кранларнинг турли типларини бошқараётган механизаторлар ўзларини ҳақли равишда бунёдкор, деб ҳисоблайдилар». Бу сўзлар менинг фикрларимни ҳам ифода этган эди...

Газета мақоласидаги қурувчи ва механизаторлар ҳамкорлиги хусусида ўқияпман-у, арматурачилар, бетончилар ва монтажчилар ва сайқалчилар ҳамкорлиги ҳақида ўйлайман. Ана шу ҳамкорлик туфайли комбинатимиз шуҳратига-шуҳрат қўшилмоқда.

Мен бир-бирига яқин соҳалар ўртасидаги ҳамкорлик, янада самарали меҳнат қилиш учун бир-бирларига шарт-шароитлар яратиб бериш ҳақида эрталаб газетадаги мақолани ўқиётганимда ҳам ўйлаган эдим. Ҳозир арматурачилар бригадасининг бошлиғини кўриб қолдим-у, яна ўша фикрлар хаёлимга келди. Биз бетончи-қуювчиларнинг қанчалик унумли ишлашимиз кўп жиҳатдан арматурачиларнинг маҳсулот етказиб беришига боғлиқ. Буни қалбдан ҳис этган арматурачилар бригадасининг етакчиси ҳар бир буюртмани бажаришга киришишдан аввал ишчи чизмаларини синчиклаб ўрганиб чиқади. Ҳар бир ишнинг қулай ва кам меҳнат йўлларини қидиради. Эсимда, илгарилари 5 метрли каркаслар бир хилда, алоҳида-алоҳида ҳолда кесилар эди. Бригадирнинг таклифи билан бу иш жараёнига ўзгартириш киритилди. Ҳозир тежаб қолинган вақтда ҳар бир арматурачи 5—6 та каркас тайёрламоқда».

Исмоил Орипов ҳақида ўйлаганимизда унинг халқ хизматкори — депутат сифатидаги фаолиятисиз тасаввур этолмаймиз. Эл-юрт фаровонлиги йўлидаги серташвиш кунлар хаёлимизда гавдаланади. Ана шундай кунлардан бирини эслаймиз.

— Алло, алло, бу ремонт-қурилиш бошқармасими?

— Худди шундай.

— Кечирасиз, сизларни депутат Орипов безовта қиляпти. Уйсозлар шаҳарчасидаги йўлкаларни асфальт қилиш учун бугун қурувчилар келиши керак эди. Нима бўлди?

— У ерга бориши планлаштирилган бригаданинг аввалги объектида бир кунлик иш қолди. Бугун улар ҳамма ишни тугатиб, эртадан бошлаб сизларнинг шаҳарчангизга ўтишади.

— Бу аниқ гапми?

— Бўлмасам-чи. Асфальт учун буюртма ҳам бериб қўйдик. Кўнглингиз тўқ бўлсин.

Ана шу суҳбатдан кейин орадан беш-олти кун ўтди. Уйсозлар шаҳарчасидаги йўлкалар асфальт қилиниб, қўлдан чиқарилди. Шу кунларда Исмоил Ориповнинг бутун фикри-зикри асфальт қилинаётган участкада бўлди. Сменадан чиқиб, тўғри ободонлаштирувчилар олдига боради. Ишнинг боришини, сифатини кўздан кечиради. Қандай ёрдам керак бўлса дарров кўмаклашади. Бу орада шаҳарчадаги депутатлар хонасига бориб, келувчилар билан суҳбатлашиш, уларнинг гапларини тинглаш, йўл-йўриқлар кўрсатишга ҳам улгуради.

Исмоил ободонлаштирувчиларнинг ишидан кўнгли тинчиб, депутатлар хонасига аста кетаётган эди. Орқадан кимнингдир оёқ товуши эшитилди. Ўгирилиб қаради. Арматурачилар бригадасининг бошлиғи Владимир Ким унга етиб олиш учун илдамлик билан келарди. «Менда бирон иши бўлса керак». У тўхтаб, Владимирни қарши олди.

— Ҳа, Володя, шошиб келяпсан?

— Ўзингиз биласиз. Шу комбинатда анчадан бери ишлаб келяпман. Илгари бир ўзим эдим. Ҳозир хотиним, болам билан ота-онамнинг уйида анча тиқилишиб қолдик. Бир йилдан бери ана шундай ноқулай шароитда яшаб келяпмиз. Квартира олиш учун навбатда турибман. Лекин навбатим келишини кутишнинг иложи бўлмаяпти. Ана шу масалада ёрдам бера олмайсизми?

— Ҳа, ҳақиқатан ҳам аҳволинг мушкул экан. Қани, квартирангга бошла-чи, бир кўриб келайлик. Кейин бир гап қилармиз.

Улар Ким яшайдиган уй томон йўл олишди. Исмоил Орипов Владимирнинг уйидан чиққанда икки оиланинг бир ерда яшай олмаслигига ишонч ҳосил қилган, ёрдам беришга жазм этганди. У шу куниёқ тегишли ташкилотларга хат ёзди, орқасидан юрди. Кўп ўтмай ёш оила янги квартирага кўчиб ўтди. «Энди Володянинг кайфияти ҳам, шунга яраша иш унуми ҳам яхши бўлади. Бундай олганда кишининг оиласи тинч-тотув, яшаш шароити бадастир бўлса, ҳамма вақт кўтаринки руҳ билан ишлайди», деб ўйларди халқ хизматкори Исмоил Орипов. У Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати сифатида кўплаб ана шундай хайрли ишларга бош-қош бўлди, уйсозларнинг юксак ишончини оқлади.

Кўксини Ленин ордени, Октябрь революцияси ордени ва бошқа кўплаб нишонлар безаб турган Исмоил Орипов Тошкент шаҳрининг бош майдонидан ўтиб борарди, яратувчи кишилар сафида бўлиш, ҳамшаҳарларининг уй-ташвишлари билан яшаш, ўзининг касбидан фахрланиш туйғулари унинг қалбини қамраб олган.

С. САЙДАЛИЕВ.

„Оқ олтин" хирмонига

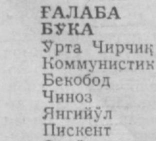

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 14 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, мавсум бошидан буён машинада терилгани):

ҒАЛАБА	**0,04**	**105,07**	**106,76**
БЎКА	**0,47**	**101,11**	**103,02**
Ўрта Чирчиқ	0,43	96,45	98,63
Коммунистик	0,41	95,68	95,85
Бекобод	0.66	95,57	84,56
Чиноз	0,77	95,55	94,27
Янгийўл	0,48	95,47	102,44
Пискент	0,96	80,92	68,02
Оққўрғон	0,45	74,06	72,81
Область бўйича:	0,50	93,04	91,15

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 13 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — дағал хашак тайёрлаш топшириғи, учинчи устун дағал хашак тайёрлаш топшириғининг бажарилиши (процент ҳисобида), тўртинчи устун — силос бостириш, бешинчи устун — ўт уни ишлаб чиқариш.

Калинин	45,0	105	99,1	101
Оҳангарон	100,0	91	96	100
Тошкент	40,0	89	100,1	100
Чиноз	78,0	82	89	112
Оққўрғон	50,0	81	101,2	95
Ғалаба	79,0	79	93	102
Оржоникидзе	43,0	79	93	95
Ўрта Чирчиқ	67,0	76	90	101
Бўка	58,0	76	118	92
Бекобод	65,0	75	100,1	·101
Пискент	44,0	75	80	100
Коммунистик	100,0	70	99	94
Янгийўл	57,0	68	99	81
Бўстонлиқ	80,0	64	102	100
Область бўйича:	900,0	79	104	108

Республикамиз пойтахтининг Охунбобоев номли майдонида минг ўринли янги «Москва» меҳмонхонаси жадал суръатлар билан қурилмоқда. Бу ҳашаматли бинонинг бунёд этишга «Висотстрой» қурилиш трестининг 75-бошқармаси бинокорлари салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Ушбу суратда шу бошқарманинг меҳмонхона қурилишида баракали меҳнат қилаётган илғор монтажчи-пайвандчилардан Неъмат Матмусаев (чапда), Нургазиз Қодиров ва Ильсур Миннизевларни кўриб турибсиз. Улар нормани доим ортиги билан адо этишяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

КЕЛАЖАК БАЙРОҚДОРЛАРИ

СОВЕТЛАР ҲАЁТИ

Район Советининг сессияси бошланиши олдидан Орджоникидзе номли колхоз правлениесининг раиси депутат Султон Ғиёсов билан суҳбатлашиб қолдим.

— Баъзи хўжалик раҳбарлари ёшлар 10-синфни туғаллагач қишлоқдан шаҳарга ишга кетиб қолишяпти, — деб норози бўлишади. Ваҳоланки, кўпчилик колхоз, совхозларда ҳам иш ҳақи юқори. Сиз бунга қандай қарайсиз?

Суҳбатдошим бир мунча вақт жим қолди. Чамаси, қуруқ жавоб айтгиси келмай, ўзи раислик қилаётган колхоз ёшлари ҳаётини кўз олдига келтирди.

— Гап фақат моддий манфаатдорликда эмас, — деди у вазминлик билан, — балки йигит-қизларнинг меҳнат қилиши, билим олиши ва хордиқ чиқариши учун яратилган шароитда ҳамдир. Зотан, моддий фаровонлик маънавий бойликни ўстириш билан қўшиб олиб борилиши керак.

Мен шу топда колхоз аъзолари ҳаётини ўйладим. Хўжалик қишлоғига борсангиз, кенг, равон кўчалардан юриб, баҳри-дилингиз очилади. Икки четида оппоқ янги типдаги кооператив турар-жойлар. Клуб, кутубхона, маиший хизмат кўрсатиш уйи сингарилар колхозчилар ихтиёрида. Ешлар бу ерларга ишдан кейин мамнунлик билан келишади. Кинофильмлар томоша қилишади. Бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида иштирок этишади. Бўлмаса, шаҳар олис эмас. Шундоққина қўл узатса етгудек. Қишлоқдаги маданият эса шаҳардан деярли қолишмайди. Бунда Ўзгариш қишлоқ Советин ижроия комитети, унинг депутатларининг кўп ҳиссалари бор. Қишлоқ Совети ўз сессияларида мунтазам равишда ободонлаштириш, аҳолига маданий-маиший хизмат курсатиш, ёшларнинг меҳнат қилиши, билим олиши ва хордиқ чиқариши шароитлари ҳақидаги масалаларни кўриб туради. Натижада ўрта мактабларни битирган кўплаб ёшлар колхозда ишлашга қолмоқда. Ишлаб чиқаришнинг моҳир командирлари бўлиб етишишмоқда. Район Советининг депутати ёш механизатор Ирисгул Жуманалиева бошлиқ комсомол-ёшлар маккажўхоричилик бригадаси аъзолари ҳар йили дондан юқори ҳосил ундиришяпти. Бу йил бригададаги ҳар гектар ер қарийб 100 центнердан «каҳрабо дон» берди. ВЛКСМ аъзоси Клара Муродова эса ҳар бир сигирдан 4000 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилиб ишламоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVIII съездида сўзлаган нутқида бундай деган эди: «Қишлоқда қолишга буйруқ билан мажбур қилиб бўлмайди, албатта. Қишлоқда яшаш ва меҳнат қилиш учун яхши шарт-шароит яратиш, деҳқон меҳнатини ҳурмат қилиш, жонажон табиатга, она-ерга меҳр қўйиш, унга ўз кучини сарфлаш маҳорати ва истагини тарбиялаш — ёш авлодни дала ва фермаларда ишлашга жалб қилиш соҳасидаги бизнинг методимиздир».

Бу кўрсатмалар бевосита маҳаллий Советларга ҳам тааллуқлидир. Йигит-қизларни, айниқса ўқувчиларни она ерга, деҳқон меҳнатига муҳаббат руҳида тарбиялашда Ленин қишлоқ Совети депутатларининг ишлари ибратлидир. Улар қишлоқ Совети территориясидаги мактаблар билан кўп йиллардан бери яхши алоқа ўрнатишган. Депутатлар мактабларда тез-тез бўладилар, ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари иши билан қизиқадилар. Зарур маслаҳатлар берадилар. Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Калинин номли колхоз сабзавотчилик бригадаси бошлиғи Солиҳ Каримов, шу хўжалик моҳир сигир соғувчиси Шакар Примова, уста соҳибкор Ҳамид Каримов ва бошқалар ана шулар жумласидандир.

Бу каби тадбирларнинг ўтказилиши ўз навбатида деҳқончилик ва чорвачилик усталарининг моҳир ўринбосарларини етиштириб чиқармоқда. Масалан, Калинин номли колхознинг Боқи Фозилов, Носир Қаюмов, Ғофир Тўлаганов раҳбарлигидаги сабзавотчилик бригадалари бу йил ҳар гектар ердан ўртача 350—400 центнердан, ҳатто ундан ошириб ҳосил олдилар. Шу колхознинг Марғуба Убайдуллаева бош бўлган комсомол-ёшлар звеноси аъзолари СССР Конституциясининг бир йиллиги кунини муносиб кутиб олдилар. Улар ҳар бош сигирдан қарийб 3500 килограммдан сут етиштиришди. Бу каби ишлаб чиқариш илғорларининг кўпчилиги қишлоқ Совети депутатлари бўлиб, сайловчилар наказларини ҳам шараф билан бажаришмоқда.

Маълумки, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, ишлаб чиқаришга фан-техника ютуқларини жорий қилиш шу куннинг талаби, замон тақозосидир. Ана шу жиҳатдан олганда, ёшларнинг иш жойи кенг механизациялашган ва автоматлашган коллективларда меҳнат қилишга қизиқиши ҳам табиийдир. Зотан, янгилик бор жойда тараққиёт бор. Тараққиёт эса ёшлар қўлида.

Қўйлиқ теплица комбинатига кириб қолсангиз бу ерда зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилаётган йигит-қизларни кўрасиз. Комбинатда 400 га яқин йигит-қиз ишламоқда. Улар химиёвий моддалар билан тўйдирилган тош устида — гидропоника усулида сабзавот етиштирмоқдалар. Теплица секциялари ичкарисида кичик тракторларни усталик билан бошқармоқдалар, ҳосил ундиришда фан-техника ютуқларидан фойдаланмоқдалар.

Бу сабзавотчилик фабрикасида кадрлар тайёрлаш ҳам ибратлидир. Ишга асосан ўрта мактабларни битирганлар қабул қилинади. Улар сабзавот усталарига бириктиб қўйилиб, маош тўланади. Маълум вақт ўтгач ёшлар помидор, бодринг, турли резавор маҳсулотлари етиштириш бўйича имтиҳон топширадилар. Синовдан муваффақиятли ўтганлар уста сабзавоткор номига эга бўладилар ва буларнинг ойлик иш ҳақи оширилади. Теплицада ишлаётганларнинг бир қанчаси ўрта махсус ва олий ўқув юртларида сиртдан билим олишяпти. Демак, ёшларнинг қишлоқда қолиб ишлашлари учун деҳқончиликни ҳам кенг механизациялаш ва автоматлаштириш зарур.

Ҳар бир колхоз-совхознинг ўз тарихи бўлади. Бу тарих қишлоқ ёки посёлка Советлари фаолияти тарихи билан чамбарчас боғлиқдир. Ана шунинг учун маҳаллий Советлар ташаббус кўрсатиб, хўжаликлар тарихини яратиш, жумладан, музей ташкил этишга бош-қош бўлишлари керак. Негадир областимиздаги машҳур колхозлар ўз музейига эга бўла туриб, бошқа хўжаликларда бунга эътибор берилмайди. Ваҳоланки, ҳар бир хўжаликда бундай музейларнинг ташкил этилиши янги ишга келган йигит-қизларнинг ўзлари ишлаётган коллективлари билан фахрланиш туйғусини уйғотади.

Яқинда мен район кутубхоналаридан бирида бўлиб, қизиқ воқеага дуч келдим. Кутубхоначи китобхонга адабиёт бера туриб, аъзолик карточкасига қўшимча равишда яна икки-уч имзо чекиб кетишини илтимос қилди. Сабабини сўрасам, кутубхоначи план тўлмаяпти, айниқса, ёшлар кам келишяпти, гоҳи-гоҳида шундай қилишга ҳам тўғри келяпти, деб жавоб берди. Китоб фонди билан қизиқдим, Маълум бўлишича, уларнинг кўплари бундан 10—15 йил илгари нашр этилган, ёшларга аллақачон яхши маълум адабиётлар экан. Бунинг устига кутубхона мудири хўжаликда яна бошқа штатда ишлагани учун ҳам бу ер мунтазам очиқ бўлмас экан. Посёлка Совети ижроия комитети, қолаверса маданий-оқартув доимий комиссияси кутубхона фаолияти билан камдан-кам қизиққан.

Районимизда аҳолига 29 та клуб, 4 та маданият уйи, битта автоклуб хизмат кўрсатмоқда. Шунингдек 20 дан ортиқ кино театр ва киноқурилма мавжуд. Район маданият бўлими ва унинг жойлардаги муассасалари ёшларнинг маданий дам олишини ташкил этиш соҳасида анчагина ишларни амалга оширди. Масалан, фақат шу йилнинг ўзида 500 дан ортиқ тематик кечалар, кўплаб лекция ва суҳбатлар ўтказилди, бадиий ҳаваскорлар томонидан 1400 дан зиёд концерт қўйиб берилди. Ҳаваскорларнинг аксарияти ёшлардир. Бироқ, йигит-қизларнинг қишлоқда қолиб ишлашлари фақат ана шу рақамларга боғлиқ эмас. Бу борада ҳамма гап ўтказилаётган ана шу тадбирларнинг сифати ва самарасига, юқорида баён этилган арзимасдек туюлган, лекин ишга анча салбий таъсир кўрсатувчи камчиликларнинг бўлмаслигидадир.

Ҳозир район колхоз, совхозларида 6000 дан кўпроқ йигит ва қиз меҳнат қилмоқда. Бу, умумий колхозчи деҳқонлар сонининг қарийб 50 процентини ташкил этади. Район маҳаллий Советлари депутатларининг 962 нафаридан 331 нафари 30 ёшгача бўлганлардир. Ана шунинг учун ҳам келажагимиз байроқдорлари ёшларнинг меҳнат қилиши, билим олиши ва хордиқ чиқариши маҳаллий Советларнинг доимий эътиборида бўлмоқда.

Район Советининг ёшлар билан ишлаш доимий комиссияси ўз фаолиятини табора активлаштиришга ҳаракат қиляпти. Комиссия депутатлари жойларда тез-тез бўлиб аҳвол билан танишадилар. Бу борадаги илғор тажрибаларни оммалаштирадилар, камчиликларни тугатишда ёрдамлашадилар. Кейинги пайтларда Ўртаовул посёлка Советининг ёшлар билан ишлаш ҳақидаги, район маданият бўлими ва район «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти фаолиятлари тўғрисидаги масалалар эшитилди.

Ешлар — келажагимиз, ишлаб чиқаришимизнинг етакчи кучларидир. Шунинг учун уларнинг ўз хоҳишлари бўйича қишлоқда қолиб ишлашлари, билим олишлари, мазмунли хордиқ чиқаришларига зарур ҳамма шарт-шароитларни яратиб бериш қишлоқ ва посёлка Советларимиз, барча жамоатчиликнинг шарафли бурчидир.

Абдусаттор ҲАТАМОВ,
халқ депутатлари Калинин район Советининг депутати, ёшлар билан ишлаш доимий комиссиясининг секретари.

ХАЛҚ ҚАҲРАМОНЛИГИ ЭПОПЕЯСИ

БУТУН СОВЕТ ХАЛҚИ ҚАТОРИ РЕСПУБЛИКАМИЗ, ШУНИНГДЕК, ОБЛАСТИМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ «ҚЎРИҚ» ХОТИРАЛАР КИТОБИНИ ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН КУТИБ ОЛДИЛАР. ШУ КЕЧА-КУНДУЗДА ЖОЙЛАРДА БУ АСАРНИ ЎРГАНИШ ҚИЗҒИН ТУС ОЛМОҚДА. МАЗКУР РИСОЛА ПАХТАКОРЛАРНИНГ, ЧОРВАДОРЛАРНИНГ, ЯНГИ ЕР ОЧАЕТГАН АЗАМАТЛАРНИНГ ДАСТУРУЛАМАЛИГА АЙЛАНИБ ҚОЛМОҚДА. ЛЕОНИД ИЛЬИЧНИНГ ҚАЛБ СЎЗЛАРИДАН РУҲЛАНГАН ДЕҲҚОНЛАРИМИЗ ЯНГИ-ЯНГИ ЧЎҚҚИЛАРНИ ЗАБТ ЭТИШГА ОТЛАНМОҚДАЛАР.

ҚЎРИҚ САХОВАТИ

Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг янги «Қўриқ» асари чоп этилди. Уни ўқир экансиз ер илмининг мукаммал таълимоти яратилганлигига амин бўласиз. Асрлар бўйи сув нима, зироат нима эканлигини билмаган замин қақроғини босиш, унинг қалбини очиш осон эмас. Жасорат, маҳорат, донолик, зукколик, бардош, чидам, изланиш, топқирлик каби фазилатлар шунда иш беради. Шундай дейишга деймиз-у, аммо мўъжизакор техника бўлмаса бажарилган ўлпон ишларнинг юздан бирини ҳам амалга ошириб бўлмас эди. Олимларимиз ва ер муҳандислари — агрономларимизнинг ҳамкорлиги эндиликда ҳайратомуз натижалар бермоқда. Буни Оҳангарон райони мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

ТОШКЕНТ шаҳридан бир неча километр масофада бепоён, бўлажак ноз-неъматлар макони бўлган ерлар ястаниб ётибди. Боғ-роғлар, кўм-кўк экинзорлар, ғиж қишлоқлар билан қуршалган далаларга ўрганган кўзлар бу ерларга ўзгача боқади. Баланд-пастлик, нотекис, гоҳ маданий, гоҳ қўриқ сайхонликлар, гоҳ сертупроқ, гоҳ сершағал жойлар... Табиат бу ерларни эринмай яратган... Экинлар андозаси, деҳқончилик «лаҳжаси» ҳам бу жойларда ҳар хил.

Оҳангарон ерларида мўл ҳосил етиштириш алоҳида бир мактаб. «Оҳангарон турбатининг оҳанглари турлича. Ўша куйини англашга қодир соҳибкоргина бу жойларда мўмай хирмонга умид қила олади». Бу гап Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери устоз сабзавоткор Турсун опа Назаровага тааллуқли.

— Меҳнаткашларнинг маиший фаровонлигига бевосита даҳлдорлигимиз билан фахрланамиз,— дейди район ижроия комитетининг раиси Воҳид Кабирович Қосимов,— партия XXV съездида ва КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида қишлоқ хўжалиги ходимлари олдига жуда масъулиятли вазифалар қўйилган. Уларни кўнгилдагидек адо этиш учун районимиз меҳнаткашлари бутун чораларни кўрмоқдалар.

Леонид Ильичнинг «Қўриқ» китобини қунт ва мамнунлик билан мутолаа қилдим. Эсдаликлардаги ҳар бир сатр гўё бизнинг тўғримизда битилгандек туюлади. **«Янги хўжаликларнинг ер тузилиши», «Янгидан ташкил этилаётган совхозлар учун усадьбалар танлаш», «Яйдоқ чўлда кишиларни қабул қилиб олиш», «Турли тоифадаги одамлар оммасидан аҳил, жипслашган коллективлар тузиш», «Қўриқ очишнинг ўзи ва илк баҳорги экиш»** каби иборалар хотирамда муҳрланиб қолди. Зотан бундай воқеаларни бир неча йил муқаддам, ҳатто, ҳозирги кунларда ҳам ўз бошимиздан кечирмоқдамиз.

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили бизлар учун қувончли бўлди. Пландаги 26 минг 350 тонна ўрнига 52.000 тоннадан зиёд сабзавот маҳсулотлари етиштирдик. Учинчи оширилган социалистик мажбуриятимизни ҳам шараф билан бажардик.

...ХУРСАНД қилувчи рақамлар. Аммо шу ерга келганда «Қўриқ»дан қуйидаги жумлаларни эслаб ўтишни истар эдик: «...Қўриқ дегани ҳайдалган ер деган маънодангина иборат эмас. Қўриқ деганда уй-жой, мактаблар, касалхоналар, болалар боғча ва яслилари, клубларни ҳам, янги йўлларни, кўприкларни... хуллас аҳолининг нормал ҳаёт кечириши учун замонавий қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммаси тушунилади». Нақадар тўғри гап!

Шу кеча кундузда қад ростлаётган Будённий номли, Жуков номли, «ВЛКСМ 50 йиллиги», «Ғаллақудуқ» совхозларидаги кўринишлар баайни «Қўриқ»да тасвирланган манзараларга ўхшайди.

Будённий номли совхоз директори Турдибой ака Нажимов «Қўриқ»даги совхоз раҳбарларига ўхшайди. Ўрта бўй, чорпахл, камгап, тиниб-тинчимас, бироқ чўрткесар одам. У илгари «Ангрен» совхозида бош агроном эди. Уни директорликка танлаб янглишилмаган экан. Икки-уч йил ичида хўжаликни оёққа турғазди. Бу йил совхоз 3950 тонна ўрнига 5400 тонна сабзавот етказиб берди. План 140 процентдан ошиб кетди. 4500 тонна пиёз, 2800 тонна картошка, 427 тонна полиз маҳсулотлари... Сабзи, ош лавлаги, карам ва бошқаларни қўяверинг. Янги ўзлаштирилган ерларда бунчалик ҳосил етиштириш ўртоқ Л. И. Брежнев айтган чўлқуварларгагина хос ҳислатлардир.

ҲАМДАМ канали Чорвоқ сув омборидан Оҳангарон райони экинзорларигача 84 километрлик оралиқни босиб ўтади. Ҳамдам суви туфайлигина қўриқ ерлар гулистонга айлантирилмоқда. Нотекис ерларни эпақага келтиргунча давлат жуда кўп маблағ сарфлади. Капитал планировкалар пайтида машаққатлар оз бўлмади. Эндиги аҳвол мутлақо бошқача. Кечаги қир-адирликлар бугун яшнаётган экинзорларга айлантирилди. Шундай бўлса ҳам паст-баландликлар гоҳо «инжиқлик» қилиб қолади. Меъёрдаги обиҳаётни бағрига сингдиргиси келмайди, бўй бермайди. Ана ўшанда Леонид Ильич таъкидлаган **«ишбилармонлик», «топқирлик»** жонга ора киради.

— Бу йил ўша Будённий номли совхозда ғалати «топқирлик»ка дуч келдик,— деб ҳикоя қилади район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бош агрономи А. К. Яковенко,— дастлабки суғоришда қирлар сийнасига сувнинг тўлиқ чиқмаётганлиги маълум бўлди. Нима қилмоқ керак? Ким Анатолий, Егай Валерий, Исабой Исмоилов, Мирғиёс Солиҳов бошлиқ бригадалар ўз ерларида антиқа усул қўлладилар...

Оддий қора қоғоздан ариқчалар ясашга қарор қилинди. Шундай қилиб бир гектар ерда 144 та қоплама ариқлар бунёд этилди.

Бу усул оддий, жуда оддий. Бир рулон қора қоғоз тўртга бўлинса 80 метрлик ерга етар экан. Агар чим ётқизилса иш кўлами ниҳоятда ортиб кетган бўларди. Бунда бир гектар ерга 15 сўмгача маблағ сарфлашга тўғри келарди. Рулони 2 сўм 50 тийинлик қора қоғоздан эса атиги 7 сўмлик сарфланди. Шундай қилиб юқоридаги бригада бошлиқларининг, Салим Шожалилов, Назир Қодиров каби сувчиларнинг **«топқирлиги»** беқиёс наф келтирди. Энг муҳими қийин бир вазиятдан осонгина қутилиш йўли топилди.

Сўзсиз бу — оддий чўлқуварларнинг «кароматы». Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз китобида **«...Қўриқ тушунчасининг ўзи соф деҳқончилик аҳамиятини йўқотиб, бу сўз ижтимоий терминга айланди. Зотан, бу сўзда юксак гражданлик ва чуқур совет ватанпарварлиги мужассамлашган эди. Чўлқувар — тарихий фигура бўлиб, қаҳрамонона даврни белгилаб беради. Бу сўз билан давр тақозоси белгилаган алоҳида характер ифода этилади»,**— деб ёзар экан минг карра ҳақдир.

Қўриқ ерларни ўзлаштириш умумий ҳосил ҳажмини кўпайтиришнинг, халқ ризқ-рўзини мўл-кўл қилишнинг асосий калитларидан биридир. Буни райондаги Ворошилов номли совхозда ишлаётганлар ҳам яхши тушунишади. Шу сабабдан бўлса керак кейинги икки йил ичида хўжаликда 600 гектар ер ўзлаштирилди. Бу ерларнинг саҳийлиги мақтаса мақтагудек. Сабзавотнинг ялпи йиллик ҳосилдорлиги 2500 тоннадан ҳозирга келиб 11 минг тоннага кўтарилди. Картошканики эса 150 тонна ўрнига 700—800 тоннани ташкил этди. Совхоздаги Яхшибой Қўшбоев бригадаси эса бу йил рекорд қўйди. Ҳар гектар ердан 500 центнердан ҳосил териб олди. Мана сизга қўриқ ерлар ҳосияти!..

ОҲАНГАРОН сафаридан қайтар эканмиз йўлимиз Серго номли совхозга тушиб қолди. Далалар бағрини тилиб шудгор қилаётган «Алтаец» тракторларининг юриши ҳавасимизни келтирди. Уларга яқинлашдик. Янги ҳайдалган қўриқ ер — нам тупроқ иси вужудимизга аллақандай меҳр ва муҳаббат туғёнини олиб кирди. Малик Рисбоев, Оллаберди Нуралов, Раҳмонберди Камбоев, Абдулла Исматуллаев бошқараётган «пўлат отлар» узоқлашиб, бир нуқтага айлангунча орқаларидан қараб қолдик. Улар чинакам қўриқ баҳодирлари эди...

«Совет кишисининг дастурхонида ҳамма нарса муҳайё бўлиши лозим. Буни таъминлаш эса қишлоқ хўжалик ходимларининг бевосита бурчидир»,— деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида қилган Ҳисобот докладида. Оҳангарон чўлқуварлари меҳнаткашларнинг кундалик ҳаётига оид бўлган бу шарафли вазифанинг тўлиқ амалга оширилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Чинакам ғайрат-шижоат ўз самарасини бермоқда.

Қўриқ калити билан қўриқ қалбини очиш давом этади!..

А. ДАВРОНОВ,
Р. УМАРОВ.

ҚУРИЛИШЛАРДАН ДАРАКЛАР

ВИКТОР Румянцев бошлиқ комплекс бригада 153-қурилиш трестида илғорлар сифатида танилган. Николай Злобиннинг бригада пудрати усули бўйича ишлаётган коллектив улкан меҳнат зафарларини қўлга киритмоқда. Улар ҳозирги кунларда Абдулла Қаҳҳор кўчасида 48 квартирали турар-жой биносини бунёд этишяпти. Кунлик топшириқлар мунтазам 120—130 процентга етказиб бажарилмоқда.

М. ФЕЛЬДМАН.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли «Узспецводдренаж» тресті қурувчилари йил бошидан буён катта ҳажмда қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдилар. Яқинда трестнинг Тошкент областидаги махсус кўчма механизациялашган колоннаси бошқармаси янги бинога кўчиб ўтди. Калинин районидаги «Назарбек» совхози территориясида фойдаланишга топширилган бу бино аъло сифатга қабул қилинди.

Р. ҲАСАНОВ.

ЯНГИ КИТОБЛАР

«РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМ» МОНОГРАФИЯСИ

«Ривожланган социализм» монографияси босилиб чиқди.

Китоб ривожланган социализмнинг асосий хусусиятлари ва қонуниятлари, совет жамияти олға ҳаракатининг КПСС XXV съезди ҳужжатлари ва материалларида, СССРнинг янги Конституциясида ўртага қўйилган энг муҳим проблемаларига бағишланади.

Монография пропагандистлар, муаллимларга, шунингдек партия ходимлари ва илмий ходимларга мўлжалланган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

Малика Мирзоидова Тошкентдаги «Қизил тонг» ишлаб чиқариш тикувчилик бирлашмасининг пешқадам чеварларидан ҳисобланади. Уз касбини пухта эгаллаган бу моҳир ишчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш учун бораётган социалистик мусобақада фаол қатнашмоқда. Сменадаги иш кўрсаткичлари ўрта ҳисобда 130 процентни ташкил этаяпти. У шу кунларда 1980 йил ҳисобига маҳсулот бермоқда. Суратда: пешқадам тикувчи Малика Мирзоидова иш устида.

А. Палехов фотоси.

ОРЗУ ЙЎЛИДАН

Битирувчилар кечасида синфдошларининг «энди нима қилмоқчисан?» деган саволига Буҳадичанинг берган жавоби шу бўлди:

— Совхозда қоламан, хўжалигимизда ишлайман.

У ўша йили далага чиқиб, ҳалол меҳнат қилди. Барака уруғи қадаб, «оқ олтин» ундиргунга қадар бўлган пахтачиликнинг барча жараёнларида фаол иштирок этди.

Мана қаршимизда Буҳадича ўтирибди. Унинг анор ёноқлари қуёш тафтини шимган. Суҳбатимиз давомида у танлаган касбидан мамнунлигини, меҳнатга меҳр қўйиб бахт-иқбол топаётганлигини тўлиб-тошиб гапиради:

— Касбига меҳр қўйган кишига бахт пешвоз чиқади. Муҳими, қалбда ўз касбига иштиёқ бўлиши керак,— деб қўшимча қилади у.

Дарҳақиқат, шундай. Буҳадичанинг совхозда ишлаганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин у шу қисқа вақт ичида элга танилди, обрў-эътибор топди. Комсомол қиз Б. Иброҳимова Узбекистон ССР Олий Советининг депутати сифатида қишлоқни ободонлаштириш борасида ҳамқишлоқлари берган наказларни сидқидилдан бажараётир.

Депутат Б. Иброҳимова меҳнат қилаётган 2-«Пискент» совхозининг 2-бўлимидаги бригадада ишлаб чиқариш илғорлари кўп. Айни кунларда улар етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишда жонбозлик кўрсатаётирлар. Ҳ. Аҳмедова, Ю. Тошматова, М. Абдуманнопова, М. Ғуломхўжаева сингари кўп минг килограммчи теримчилар ҳар куни барака хирмонига кўплаб «оқ олтин» тўкишмоқда. Бригада аъзолари мавжуд 100 гектар майдонда ҳосилдорликни пландаги 34 центнер ўрнига 42 центнерга етказиш учун курашаётирлар.

Мусобақада комсомол аъзоси Буҳадича Иброҳимова ҳамон пешқадамлик қилаётир. Механизатор қиз ўз агрегатини юксак унум билан ишлатиб зиммасидаги мажбуриятини сўзсиз бажариш учун курашмоқда.

С. АҲМЕДОВ.

ЯНАДА ҒАЙРАТ КЎРСАТАМИЗ

Колхозимиз деҳқонлари барча совет кишилари сингари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» асарини зўр қизиқиш ва мароқ билан ўқиб-ўрганмоқдалар. Бу асарда совет кишилари нималарга қодир эканликлари, уларнинг ажойиб фазилатлари ёрқин ифодалаб берилган. Асардаги «Қийинчиликлардан қутулишнинг йўли битта, ишонч йўли битта, мал-ҳам битта — ишлашдан иборат», — деган сатрларни ўқир эканмиз, нақадар ҳаққоний гаплар эканлигини юракдан ҳис қилдик. Буни бу йилги шароит мисолида, ўзимизнинг хўжалигимиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Кўклам чўзилиб кетди. Чигит экиш ўз вақтида ўтказилмади, ғўза бироз кечки бўлиб қолди. Лекин пахтакорларимиз ўзларининг куч-ғайратлари, жасоратларини аямай юз берган табиий қийинчиликларни мардона меҳнатлари билан енгдилар.

Бунинг устига кузда ҳам ёғингарчилик бошланиб кетди. Партия ва ҳукуматимизнинг кундалик ғамхўрлиги ва мададига суянган пахтакорларимиз етиштирилган ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун барча имкониятларни ишга солдилар.

Биз ишни ипатоволиклар методи асосида ташкил этдик. Техникадан самарадорлик билан фойдаланиш тадбирлари амалга оширилди. Натижада 940 гектар ернинг ҳар гектаридан 28,7 ўрнига 29 центнердан ҳосил йиғиб олиниб, йиллик планни муддатидан илгари бажардик.

Бунда Азиз Чахалов, Илҳом Миёнов, Ҳайдарқул Қодирқулов, Назира Олимбоева ўртоқлар бошлиқ бригадалар аъзоларининг ҳиссаси катта бўлди. Бу бригадаларда ҳар гектаридан 32—33 центнердан ошириб ҳосил йиғиб олинди. Давлатга топширилган пахтанинг 82 процентдан ортиғи машиналарда терилди. Бригадир механик-ҳайдовчи Назира Олимбоева 150 тонна пахта териб, колхозда юқори кўрсаткичга эришди. Абдуманноп Қўзиев, Тўйчи Ғаниевлар ҳам 120—130 тоннадан пахта териб топширдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» асаридан руҳланган колхозимиз меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб, яна кам деганда 282 тонна пахта топширишга бел боғладилар.

Т. НОРМАТОВ,
Пискент районидаги Тельман номли колхоз раиси.

ҲАР ҚАНДАЙ ОБ-ҲАВО ШАРОИТИДА ҲАМ ТЕРИМ СУРЪАТИНИ БЎШАШТИРМАЙЛИК

● ҲАШАР — элга ярашар, деб бежиз айтишмаган. Об-ҳавонинг шу ноқулай кунларида областимизнинг кўпгина корхона ва ташкилотларининг ишчи-хизматчилари пахта далаларида жасорат кўрсатишмоқда. Жумладан, Оржоникидзе райони меҳнаткашлари, Чиноз райони пахтакорларига яқиндан ёрдам бериб, етиштирилган ҳосилни тез ва соз йиғиштириб олишда уларга мададкор бўлишмоқда. Суратларда: Оржоникидзе районидаги Будённий номли ўрта мактаб ўқувчиси Гулжаҳон Ғойипова. У ҳар куни 60—80 килограммдан пахта териб, хирмонга барака киритаяпти. Райондаги Тошкент кооператив техникумининг талабаси Муҳаббат Абдураҳмонова ҳам теримда алоҳида ғайрат-шижоат кўрсатаётир. У «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози далаларида пахта териб, талабалар ўртасида уюштирилган мусобақада пешқадамлик қилмоқда.

Т. Назаров фотолари.

ОМОЧДАН „ЗАНГОРИ КЕМА"ГАЧА

...ПОЁНСИЗ пахта далаларида сузиб юрган «зангори кема»ларни кўриб, беихтиёр сарғайган суратларда, кино ленталарида тасвири сақланиб қолган омоч, уни судраётган қўш ҳўкиз, ҳоригандан силласи қуриб омочга энгашганича ҳўкизлар ортидан бораётган яктаги йиртиқ деҳқон кўз олдингга келади. Ёғочдан ишланган омоч ва қудратли терим агрегатлари! Нақадар зўр юксалиш!

Йигирманчи йиллар охиридаёқ янги тузилаётган коллектив хўжаликларни мустаҳкамлаш билан бирга уларга замонавий иш қуроллари етказиб бериш устида ҳам кўп бош қотирилди. Бу пайтда Украина, Белоруссия машинасозлик корхоналаридан келтирилаётган механизмлар жадал ривожлантириш эҳтиёжларини қондиролмас эди. Тошкентнинг ташландиқ, чекка бир жойида ишга туширилган «Главхлопком» бошқармасининг ремонт-механика устахоналари ҳам бу талабга жавоб беролмасди. Лекин, худди мана шу устахоналар ҳозирги қудратли «Ташсельмаш»нинг пойдевори вазифасини ўтади.

ВКП(б) Марказий Комитетининг 1929 йил 18 июль қарорида бошқа қатор масалалар билан бирга Ўрта Осиёда пахта етиштиришда қўлланиладиган ускуналар (сеялка, культиватор) ишлаб чиқарадиган корхонани Тошкент шаҳрида тезлик билан қуриб, уни бир йил ичида ишга тушириш таъкидланди. Бу объект тез орада мамлакат умумхалқ зарбдор қурилишига айланди.

1930 йил 1 Май байрами арафасида — 30 апрелда заводнинг «Сельмаш» номини олган биринчи навбати ишга туширилди. Унинг составида атиги тўрт цех бор эди. Тантанали митингда Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг раиси Йўлдош Охунбобоев нутқ сўзлади.

«Сельмаш»нинг ишга туширилиши фақатгина халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлиб қолмасдан, сиёсий аҳамиятга ҳам эга бўлган воқеа эди. У бўлажак саноат ишчи синфининг шаклланишида дебоча корхона бўлди. «Заводни маҳаллий миллат ишчи кадрлари билан таъминлашга алоҳида эътибор берилди. Қисқа давр ичида Россиядан махсус юборилган ишчи ва хизматчиларнинг дўстона ёрдами натижасида, маҳаллий миллат вакилларидан иборат ишчи коллективи бунёдга келди. Кечаги чоракор ва майда ҳунармандлар бугун завод машиналарини бошқарадиган, ҳатто янги ишга келганларга касб ўргатадиган бўлиб қолишди.

Ўзбек ишчи авлоди шу тариқа туғилди. Бу авлоднинг карвонбошилари, отахонлари сафида Ф. Солихўжаев, Н. Содиқов, Т. Ёқубов, А. Тўлага-

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

нов, Т. Орипов, Н. Икромов, М. Юсупов кабиларни кўрсатиш мумкин. Шуниси қувончлики, уларнинг кўпчилиги ҳозирги кунда ҳам корхонада зарбдор меҳнат қилиш билан бирга ёшларнинг мураббийлари ҳамдир. 1931 йил охирига келиб заводдаги маҳаллий миллат вакиллари умумколлективнинг 47,6 процентини ташкил этди.

1934 йилнинг 1 октябрида Оғир саноат халқ комиссариатининг комиссияси «Ташсельмаш» заводини мамлакатимизда ишлаб турган корхоналар сонига қўшиб, уни лойиҳадаги қувватга эришган, деб қабул қилди. 1934 йилда «Ташсельмаш» пахта тозалаш заводлари ускуналарини ишлаб чиқариш технологиясини тўла ўзлаштириб олди ва мамлакатимиз бундай ускуналарни четдан сотиб олишга чек қўйди.

«Ташсельмаш»да биринчи пахта териш машинаси 1932 йилда ишлаб чиқарилди. Унинг номи «Турман — вакуум» бўлиб, америкалик ихтирочи Турманнинг номи билан аталарди. Бироқ, бу машинанинг умри қисқа бўлди. У ўз харажатларини оқлай олмагани, пахтани қўлда теришдан кўра унумлироқ иш бажармагани учун 1935 йилда ишлаб чиқаришдан олинди.

Шундан сўнг ўз конструкторларимиз терим агрегати яратиш устида иш бошладилар. Лекин, Улуғ Ватан уруши бошланиб, заводнинг барча куч ва маблағи Қизил Армияни таъминлашга қаратилди.

1948 йилда эса бирваракайига ўн хил пахта териш машинаси давлат синовидан ўтди. Вертикал шпинделли, бир қаторли «Универсал» тракторига тиркаладиган «СХМ-48» машинаси нисбатан унумдор, деб топилди ва у оммавий ишлаб чиқаришга йўлланма олди. 1953 йилгача бундай машиналардан 20 мингта тайёрланди. Шундай кейин то янги хилдаги унумлироқ терим машинасининг конструкцияси ишлаб чиқарилгунча уларни тайёрлаш тўхтатилди...

Тинимсиз изланишлар, пахтакорлар билан ўзаро ҳамкорлик давом эттирилди. 1959 йилда завод барча турдаги машиналар ишлаб чиқаришни тўхтатиб, фақат «зангори кема»лар тайёрлашга киришди. Навбатдаги маҳсулот — икки қаторли «ХВС-1,2» агрегатлари эди. Бу машиналар ўзининг аждодига нисбатан икки баравар унумли бўлиб, агротехник сифатлари ҳам анча яхшиланди.

1964 йил корхона тарихидаги ёрқин саҳифалардан бири бўлиб қолди — «ХТ-1,2» машиналари конвейердан тушди. Бу машиналарнинг олдингиларидан катта афзаллиги шунда эдики, терим тугагач, бункерини ажратиб олиб, трактордан бошқа ишлар учун фойдаланиш мумкин бўлди.

1966 йилдан республикамиз пахта далаларида чигитни кенг қатор оралаб экиш оммавий тус олди. Натижада машиналар унумдорлиги ҳам бир ярим бараварга ортди, ғўзани машина органлари билан шикастланиш хавфи камайди. Шундан сўнг, кенг қатор ораларда пахта теришга мўлжалланган «17 ХВ-1,8» «зангори кема»ларни ишлаб чиқаришга киришилди. Бу машина Москвада ташкил этилган қишлоқ хўжалик машиналари кўргазмасида олтин медаль билан тақдирланди...

1973 йилнинг бошидан «Ўзбекистон» номли агрегатлар оммавий равишда ишлаб чиқарила бошланди. Бошқарилиши енгил ва қулай, унумдорлиги юқори бўлган бу «зангори кема»лар ҳозир фақат мамлакатимизда эмас, балки ўнлаб чет мамлакатлар пахтазорларида ҳам сузиб юрибди!..

Конструкторлар, инженер-техник ходимлар, новатор ишчилар доимо изланишда. Бу изланишлар натижасида корхона «репертуар»и янги, такомиллашган агрегатлар билан бойиб бормоқда. «17 ХВ-1,8 Б» маркали тўрт қаторли машиналар Давлат Сифат белгисига эга. Ингичка толали пахтани ярусли терадиган «ХВН-1,2» фахрий бешқиррани олишга тайёрланяпти. «ХВА-1,2» ва «ХВБ-1,8» маркали ярусли терадиган машиналар пахта сифатини теримнинг ўзидаёқ аниқлаб қўяди ғўзанинг пастки қисмидаги бўлиқ ҳосил биринчи, юқори қисмидаги ҳосил иккинчи бункерга бориб тушади.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида пахта териш машиналарини, айниқса, ингичка толали пахтани терадиган агрегатларни кўп ва сифатли ишлаб чиқаришга эътибор бериш лозимлиги таъкидланди. «Ташсельмаш»чилар партия ва ҳукуматимизнинг эътиборидан, Пленум қарорларидан илҳомланиб, мавжуд машиналарни янада такомиллаштириш йўлида фидокорона ишлашмоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

КАТТА КАРВОН

БЎКА районида пахтачилик илмини пухта эгаллаган тажрибакор «оқ олтин» усталари жуда кўп. Бу йилги мураккаб ва оғир об-ҳаво шароитида ғўза ниҳолларини табиий офатлардан сақлаб қолиш, ҳар бир картада кўчатларнинг бут бўлишини таъминлаш ва тўла гектарлар ҳосил қилишда ана шу тажрибакорлар намунаси ҳал қилувчи вазифани ўтади. Илғорларнинг иш услуби барча хўжаликларда кенг қўлланганлиги туфайли район меҳнаткашлари пойтахт областида иккинчи бўлиб давлатга пахта сотиш халқ хўжалик планини муддатидан илгари адо этишга муваффақ бўлдилар.

Бу йилги катта ғалабага «Бўка» совхози пахтакорлари ҳам салмоқли ҳисса қўшдилар. Зарбдор йилда зарбдорчасига меҳнат қилган совхоз ишчилари пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини ҳар йилгидан анча илгари бажариб, Октябрь инқилобининг шонли 61 йиллигини ёрқ юз билан кутиб олишди.

Районда катта карвон ҳисобланган бу совхоз деҳқонлари шу йил эрта баҳорданоқ дала ишларини тиғиз график асосида уюштириб, 3120 гектар майдонга чигитни қисқа муддатда экиб тугалладилар. Она-Ватанга 8500 тонна ўрнига 10000 тонна пахта етказиб бериш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилинди. Аммо, бемаҳал бошланган сурункали ёғин-сочин эзгу ниятни амалга ошириш йўлида кўп қийинчиликлар келтириб чиқарди. Шундай бўлса-да, пахтакорлар тушкунликка берилмай, астойдил ҳаракат қилдилар. Мутахассислар тажрибали пахтакорлар билан ҳар бир картани қадамба-қадам айланиб чиқишди. Ниҳолларнинг аҳволи кечаю-кундуз синчковлик билан кузатиб борилди. Лозим топилган карталарга чигит қайтадан экилди. Айрим майдонлардаги ғўзаларнинг хатоси ўрнига қўшимча чигит ташланиб, парвариш кучайтирилди.

Табиат инжиқликлари бартараф этилгани билан асосий майдонлардаги ғўзалар баланд-паст бўлиб қолган эди. Чунки қайта бузилиб ва хатоси ўрнига экилган чигитлар ривожланишдан ортда қолди. Энди совхоз ишчилари олдида суст ривожланаётган ниҳолларни алоҳида парвариш қилиб уларни дуркун ғўзаларга етказиб олиш ва шу йўл билан ҳамма карталарни машина теримига мослаштириш вазифаси турарди. Агар бунга эришилмаса, йиғим-теримда асосий куч бўлган «зангори кема»ларнинг иш унуми яхши бўлмай, кунлик суръат пасайиб, план ва мажбуриятларнинг бажарилиши кечикиб кетади.

Буни яхши тушунган механизатор ва сувчилар ўзаро ҳамкорликда бамаслаҳат иш олиб бордилар ва кўзланган мақсадга эришдилар.

Ғўзалар бир текис ва дуркун ривожланиб, чеканка ҳамда дефолиация сифатли ўтказилган майдонларда барглар тез тўкилиб, 70 процент кўсак яхши очилгач, машина терими оммавий бошлаб юборилди. Терим-транспорт отрядларига бириктириб қўйилган мавжуд 56 та «зангори кема»нинг ҳаммаси бир ярим сменада тўла қувват билан ишлаб турди. Механик-ҳайдовчилар ва тракторчилар ўртасидаги социалистик мусобақа дастлабки кунданоқ қизғин тус олди. Механизаторлар учун 10 та вимпел ажратилиб, ҳар беш кунлик якунида биринчи-бешинчи ўринни олганларга 15 сўмдан, бешинчи-ўнинчи ўринни олганларга 10 сўмдан, транспорт ҳамда юкловчи тракторларнинг ҳайдовчилари учун ҳам алоҳида иккитадан мукофотли ўрин белгиланиб, 15—20 сўмдан пул бериб борилди.

ПАХТАЗОР— МАРДЛАР МАЙДОНИ

Меҳнат беллашувининг бу таъсирчан формаси кунлик ўсишда суръатга қанот бўлди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган механизатор Мария Ковалёва, Николай Орлов сингари тажрибали механик ҳайдовчилар машина теримининг дастлабки кунлариданоқ пешқадам бўлиб олдилар. Улар билан басма-басига «пўлат от» сурган А. Тешаев, Қ. Дўсов, С. Зокиров, С. Дўсанбоев, Т. Тўхтаев, Ф. Одилбековлар ҳам беш кунликлар давомида бир неча марта совриндор бўлдилар. Терим агрегатларининг ўртача иш унумдорлиги 110 тоннадан ошиб кетди.

Дала гвардиячиларининг ғайрат-шижоатлари шарофати билан халқ хўжалик плани барвақт бажарилди. Ҳозиргача қабул пунктларига етказиб берилган «оқ олтин» 8600 тоннадан ошди. Шунинг 80 процентдан кўпроғи терим агрегатлари ёрдамида йиғиштириб олинди.

Зарбдор йилда 730 гектар ерда деҳқончилик қилган Эшбой Ўрозбеков бошлиқ 1-бўлим заршунослари ўзларининг 2000 тоннадан зиёд пахталари билан хўжалик хирмонига баракали улуш қўшдилар. Давлатга пахта топшириш планини совхозда иккинчи бўлиб бажарган Исмоил Боймуродов бошлиқ 4-бўлим коллективи ҳам умумий ютуққа катта ҳисса қўшди.

— Коллективимиз аъзолари, айниқса, 6-бўлим пахтакорларидан жуда миннатдор бўлмоқдалар, — дейди совхоз бош агрономи Қодир Элчибоев. — Чунки улар бу йил қолоқлик доғини ювиш учун астойдил курашиб, мавжуд 6 та бўлим орасида биринчи бўлиб зафар қучдилар.

Дарҳақиқат, бу бўлим пахтакорлари бир неча йилдан бери халқ хўжалик планини бажара олмай келарди. Айниқса ўтган йили план 75 процентда қолиб кетди. Ҳосилдорлик 19 центнерга ҳам етмади.

Пахтачилик учун ноқулай келган об-ҳаво шароитига қарамай тажрибали деҳқон Бекпўлат Турмонов бошлиқ бўлим аъзолари бу йил фидокорона меҳнат қилдилар. Уларнинг ҳозиргача 400 гектар майдондан йиғиштириб олган «оқ олтин»лари 1100 тоннадан ҳам ошиб кетди. Ҳосилдорлик эса 28 центнерданга тўғри келаётир. Бу ўтган йилдагига нисбатан 9 центнер кўп демакдир.

Мусобақадош 4-бўлим пахтакорлари йиғим-теримда юксак уюшқоқлик намуналарини кўрсатдилар. Бўлимлар учун таъсис этилган иккита кўчма Қизил байроқ билан 300 ва 400 сўмлик пул мукофотлари асосан шу икки мусобақадош бўлим ўртасида тақсимланди.

— Ҳосил тақдири ҳал бўладиган долзарб кунларда эълон қилинган республика партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларни жасоратга ундовчи Мурожаати совхозимиз ишчиларининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди, — дейди совхоз директори Жуманиёз Аннаев. — Айниқса, **«Ҳосил сизга интизор, азиз дўстлар! Пахта ҳаммани ва ҳар бир кишини муштоқлик билан кутади: ҳамма теримга!»** деган хитоб сўзлари ҳар биримизнинг юрагимизга етиб бориб, қалбларимизни тўлқинлантириб юборди. Ишчиларимиз шон-шуҳратимиз ва ифтихоримиз бўлган пахтанинг ҳар бир толасини ҳам ерда қолдирмай териб олишга чин дилдан аҳд қилдилар. Шунинг учун ҳам пахтазорлардаги жасорат, фидойилик, ғайрат-шижоат ҳамон сусайгани йўқ. 10 минг тонналик хирмон учун кураш қизғин давом этмоқда. Ҳамма куч ва имкониятлар теримга сафарбар этилган. Сушилкалар, кўсак чувиш машиналари туну-кун тўхтовсиз ишлаб турибди. Яқин кунлар ичида ҳосилнинг сўнгги граммигача йиғиштириб олиб, келгуси хўжалик йили учун мустаҳкам замин яратиш ишларини ҳам қизғин бошлаб юборамиз.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
А. ЙЎЛДОШЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

УЙ ТЎЙЛАРИ

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ қўли гул қурувчилари Октябрь байрами арафасида юзлаб тошкентликларга янги турар-жой биноларининг калитини топширишди. Қўйлик массиви, Шолохов ва Аҳмад Дониш кўчалари, Юнусобод ва Қорақамиш массивларида замонавий типдаги ўнлаб турар-жой бинолари «яхши» баҳоларда фойдаланишга топширилди.

Шу кунларда бинокорлар кўплаб турар-жой, маданий-маиший объектлар, кичкинтойлар учун боғча ва яслиларни сифатли қўлдан чиқариб, қабул комиссиясига тақдим этишмоқда. «Главташкентстрой»нинг 6- қурилиш бошқармасига қарашли 70-бошқарманинг Ю. Ғубайдуллин бошлиқ комплекс бригада аъзолари Тансиқбоев номли, Юнусобод массивларида ҳар бири 280 ўринли кичкинтойларга мўлжалланган боғчалар қурилишини муддатидан олдин тугатдилар.

Қорақамиш массивида эса янги озиқ-овқат магазини ишга туширилди. Йил якунланган сари пойтахт районларида уй тўйлари тобора кўпаймоқда.

АРДОҚЛИ ОЛТИНИМ

Бир сўз бор, юракда, ардоқли бир сўз,
Шунчаки айтмоқ уни мумкинмас.
Шоир шеър ёзмаган каби туйғусиз
Алла айтилмаган каби беҳавас.
Бир сўзки, ўзбекнинг қонига сингган,
Ўзбек деҳқонини айлаган эъзоз...,
Ардоқли заминда унган олтиним,
Уни, сўзламоққа лозим эҳтирос.
Париж, Лондонда ҳам, Токиода ҳам,
Пахта дейилса бас ўзбек танилар.
Пахтаси туфайли, курраи олам,
Бободеҳқонимни бу кун тан олар.
Замин бу замон бу қуёшдек балқиб,
Кеча-кун шу пахта илми билан банд.
Пахта эъзозидан буюкдир халқим;
Бахти ҳам, қадди ҳам, қадри ҳам
баланд.

Ота фарзандини улуғлагандек,
Шунчалик буюкки ифтихор аҳди,
Пахта юксаклигин кўтарса ўзбек,
Ўзбек тантилигин шарафлар пахта.
Космик анжомларини ким билмайди,
ким?!

Ракета учмоғи — сенинг бахтинг бу.
Қувонсанг арзийди танти ўзбегим,
Катта илмларда сенинг аҳдинг бу!..
Беш қўлдек аёндир қуёш қудрати,
Пахта қудрати ҳам қуёш каби хос.
Пахта бу дон каби, тўрт асос каби,
Ҳаётни кўтариб турган зўр асос.

Шуҳрат УМАРОВ.

САФАРБАР

Теримга сафарбар навқирон авлод,
Зафарлар кучгали бахтиёр ёшлар.
Ғайрат камарига ҳиммат этагин
Боғлаган чеварлар—у қаламқошлар.
Саксон оталарнинг белига қувват,
Ўғил-қизлари бўлиб мададкор.
Пешона теридан унган марварид
Гавҳар толаларин йиғишга ҳамкор.
Назир оталарнинг асл фарзандлари,

Совуқ томчилардан ҳайиқмас асло.
Инжиқ табиатдан оқибат кутмай,
Суръат отларини қамчилар доно.
Тонг каби мусаффо кумуш жилоси,
Кўкўпар хирмонга бағр очсин осмон.
Зафар муждасидан бонг уриб диёр,
Пахтакор мардлари қучсин улкан
шон.

Ҳ. ҲОМИДИЙ.

БУКА қишлоқ хўжалик техникуми ўқувчилари айни кунларда райондаги «Кўкорол» совхози далаларида «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олишда пахтакорларга яқиндан ёрдам беришаётир. Ўқувчилар ишдан бўш пайтларида мамлакатимизда рўй бераётган янгиликлар билан яқиндан танишишмоқда. Суратда: техникум партия ташкилоти секретари Н. Жаҳонгиров (ўртада) талабаларни газета янгиликларидан хабардор қилмоқда.

И. Тўлисбоев фотоси.

МЕҲНАТ ЭСТАФЕТАСИ

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати цехларидан бирида ажойиб ташаббус туғилди. Бу цех ишчилари меҳнат эстафетасини ўтказишга аҳд қилдилар. Яхши ташаббуснинг қаноти бўлади, дейишади. Тез орада бутун шаҳардаги корхоналар, билим юртлари, қурилиш ташкилотларининг ишчи-хизматчилари, студентлар ҳам ўзларида шундай эстафетани ўтказдилар.

Мана энди шаҳар меҳнат байрами бўляпти. Эстафета давомида минглаб ишлаб чиқариш илғорлари ўз мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Эстафета социалистик мусобақанинг янада кенг қулоч ёйиши ва меҳнат унумдорлигининг ошишига ёрдам берди.

Металлургларнинг «Сплав» стадионида минглаб чирчиқликлар тўпланишди. Футбол майдонидан ўтаётган колонналар узра иттифоқдош республикалар, спорт жамиятларининг байроқлари ранг-баранг товланиб хилпирайди. Ҳамма эстафета алангаси ёқилишини орзиқиб кутмоқда. Бу пайтда эса Чирчиқ шаҳри кўчалари бўйлаб комсомол аъзолари, энг яхши спортчилар босқичма-босқич ташаббус туғилган цехдан алангани олиб келишяпти. Энг охирги босқичда — стадион югуриш йўлкасида яқинда ниҳоясига етган XV Бутуниттифоқ ўқувчилар спартакиадаси совриндори, Ўзбекистон велосипедчилар терма командасининг аъзоси Леонид Кирьянов пайдо бўлди. Унинг эстафета алангасини ёқишдек шарафли вазифа топширилган.

Меҳнат байрамини эстафета комиссияси раиси, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ғ. Қодиров очиб, барча қатнашчиларни қўлга киритилган катта меҳнат зафарлари билан табриклади. Шаҳар саноати тўққиз ойлик планни муддатидан илгари ортиғи билан бажарди. Чирчиқ корхоналарининг 130 маҳсулотига Сифат белгиси берилди.

СССР Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги ҳам яхши кутиб олинди. Кўпгина корхона ва ташкилотлар бу байрамни ўнинчи беш йилликнинг уч йиллик планини бажариш билан кутиб олдилар. Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг донгдор ишчиси З. Побединская, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари С. Бочков, «Ўзбекхиммаш» заводи темирчилар бригадаси бошлиғи М. Ҳамдамов ва бошқалар беш йиллик пешқадамлари сафида боришмоқда.

...Стадион узра юзлаб ранг-баранг шарлар учиб юрибди. Оркестр садолари янграйди. Спортчилар маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Шаҳар бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари ҳам тўпланганларга ўз санъатларини кўрсатишди. Меҳнат байрами кимёгарлар шаҳри ишчиларини янги зафарлар сари чорлади.

В. БОРИН.

МЕХАНИЗАЦИЯГА КЕНГ ЙЎЛ

МЕН чорак асрдан буён тракторчилик қилиб келаман. Шу йиллар мобайнида техникани бошқаришнинг «сирлари»ни яхши ўрганиб олдим. Етиштирилаётган мўл ҳосилда озми-кўпми ҳиссам борлиги билан фахрланаман.

Бу йил чиндан ҳам баракали, мазмунли йил бўлди. Хўжалигимиз миришкорлари экинлардан мўл ҳосил олиб, элга берган ваъдаларини шараф билан бажардилар. Пландаги 5400 тонна ўрнига шу кунгача 6121 тоннадан зиёд сабзавот етказиб берилди. Механизатор ҳамкасбларим Хожимурод Акбаров, Абдуқаҳҳор Қодиров, Эмирали Ғайбуллаевлар билан ҳамкорликда меҳнат қилдим. Улар ажойиб йигитлар. Топширилган вазифани сидқидилдан, сифатли қилиб бажармагунча кўнгиллари ўрнига тушмайди.

Сабзавотчиликда механизаторнинг ҳам масъулияти ортиб бораяпти. Бу масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда меҳнат қилган тракторчи, албатта, элнинг эъзозига сазовор бўлди. Бундан ҳам ортиқ бахт борми! Шунинг учун мен ўзимга бириктирилган техникадан ғоят унумли фойдаланишга ҳаракат қиламан. Уни авайлаб сақлайман.

Шу кунларда кузги-қишки тадбирларни ўтказиш — шудгорлашда ҳам актив қатнашмоқдаман. Ерни сифатли ҳайдаб мўл ҳосилга замин яратмоқдамиз.

Совхозимиз меҳнаткашлари келгуси йилда ҳам юқори кўрсаткичларга эришиб, районимизнинг катта хирмонига муносиб ҳисса қўшадилар.

Ф. АБДУЛЛАЕВ,
С. ЙЎЛЧИЕВ,

«Назарбек» совхози механизаторлари.

ЙИЛ ЗАФАРЛИ БЎЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида қишлоқ хўжалигида барча соҳаларини ривожлантиришнинг конкрет йўл-йўриқлари кўрсатиб берилди. Деҳқончилик касбини улуғлаб келаётган колхозимиз миришкорлари Пленум қарорларини ўзларининг жанговар иш программалари деб қабул қилдилар.

Бригадамиз аъзолари йил бошида ўз зиммаларига юксак план, мажбуриятлар олиб, пландаги 560 тонна ўрнига аҳолига 700 тонна сифатли сабзавот маҳсулотлари етказиб беришга, картошканинг ҳар гектаридан 160 центнердан сабзавотдан эса 350 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга сўз бердилар. Биз ана шу юксак марраларимизга яраша эрта кўкламданоқ ҳаракат қилдик. Бунинг учун 7 гектар ерга картошка, 5 гектар ерга карам, етти гектар ерга пиёз ҳамда қолган майдонларга помидор, бодринг ва бошқа экинлар агротехника муддатларида экилди. Ёз бўйи парвариш ишлари намунали юритилди. Айниқса механизмлар билан ишлов беришга эътибор бердик. Жумладан, карам экинига олти маротаба трактор билан культивация қилдик. Маҳаллий ўғитларни шарбат усулида оқиздик. Йил давомида механизатор Қобул Қўчқоров, миришкорларимиздан Отабой Ризаев, Сотир Каримов, Шокир Алимов, Мурод Файзихонов кабилар астойдил тер тўкиб меҳнат қилдилар.

Самарали меҳнатимиз натижаси чакки бўлмади. Йиллик сабзавот ишлаб чиқариш планимизни колхозда биринчилар қаторида бажардик. Давлат қабул пунктларига 620 тоннадан зиёд маҳсулот топширдик. Биз ўз имкониятларимизни ҳисобга олган ҳолда планга қўшимча яна 80 тонна маҳсулот йиғиштириб давлатга топширишдек оширилган мажбурият олган эдик. Ўртаги, кечки экинлар ҳосилидан ҳам юқори ҳосил етиштириб, бу қўшимча мажбуриятимизни ҳам Улуғ Октябрнинг 61 йиллик байрами арафасида шараф билан адо этдик.

Айни кунларда 1979 хўжалик йили деҳқончилигига пухта замин тайёрлаяпмиз. Кузги экинлар парваришини кучайтириб, кузги шудгорлаш ишларини тезкорлик билан олиб боряпмиз. Далалар тепасига маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ҳам бошлаб юборилди.

Акмал АСҚАРОВ,

Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхозининг 1-бригадаси бошлиги.

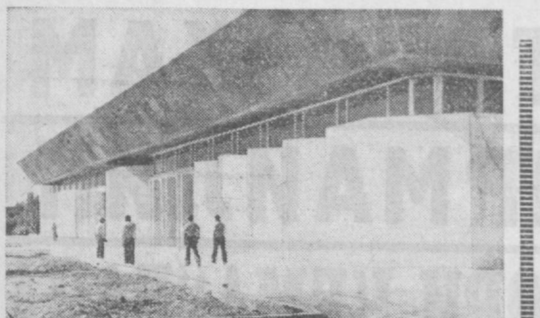

ОДАМ ҚАНЧА ЯШАШИ КЕРАК?

● ФАН ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

ИНСОН организмининг механизми ва кексайиш сабабларини ўрганувчи геронтология фанидан фарқли ўлароқ ювенология фани навқиронликни сақлаб қолиш, одамнинг актив ҳаёти ва ижодий фаолиятини узайтириш проблемалари билан шуғулланади.

Кексайиш — қонуний бир ҳолдир. Аммо қариликнинг келишини узоқ вақтгача тўхтатиб туриш мумкин. Шу асосда ювенология қадимдан буён кўзда тутиб келинган табиат асослаган ҳаёт доирасининг бутун имкониятларини дадил қайта кўриб чиқади.

Кўплаб олимлар инсоннинг ўртача умри 150—160 йил деган хулосага келишди. Бу хулосани Озарбайжонда яшовчи узоқ умр кўрган кишилар тасдиқлашмоқда. Уларнинг кўпчилиги 140, 150, 160 ёшли кишилардир. СССРда касалланишнинг олдини олиш борасида жуда катта иш олиб борилмоқда. Чечак, безгак, тиф эпидемиялари аллақачон ўтмишга айланган. Хотин-қизлар консультациялари гўдакнинг саломатлигини ҳали у туғилмасдан муҳофаза қила бошлайди. Бугунги кунда Совет Иттифоқида ўртача умр кўриш 70 йилдан ортиб кетди. Шундай бўлсада, врачларнинг нуқтаи назаридан қараганда бу ёш ҳали умр чегараси эмас. Айниқса, ёшликдан бошлаб саломатликни сақлашга имкон берувчи тарзда умр кечирган киши бундан анча узоқроқ яшаши мумкин.

Табиий равишда оқилона умр кечиришнинг аҳамияти ҳақида олимлар кўп марта таъкидлашган. Узоқ яшовчи кишилар цивилизация яратган барча ноз-неъматлардан ўз саломатлиги манфаатлари йўлида фойдаланишади. Қариликнинг олдини олиш учун кураш, узоқ умр кўришга эришиш кўп жиҳатдан ҳар бир кишининг ўзигагина боғлиқ. Бу ҳаракат жуда ёшлик вақтдан бошланиши керак.

Кутилган соғлиқ ва узоқ умр кўришни гарантияловчи тавсиялар кўп. Бу тавсиялар изчил ва батафсил ўрганилмоқда, улардан айримлари олимлар томонидан қўллаб-қувватланиб, амалиётга жорий қилинмоқда. Аммо шуни айтиб ўтиш керакки, бундай тавсияларни қўллаш кишининг шахсий иши, лекин бу борада мутахассислар билан маслаҳатлашиб олиш зарур. Яна шундай умумий тавсиялар ҳам борки, улар ҳис-ҳаяжон турғунлигини сақлаш, чиниқиш, ҳаракат активлиги, овқат истеъмол қилишдаги меъёр ва бошқаларни ўз ичига олади.

Ювенология инсон умрини ва меҳнат фаолиятини тубдан узайтириш ҳақидаги фан бўлиб майдонга келишига бошқа фанлардаги эришилган кўпгина кашфиётлар ҳам туртки бўлди. Генетика эришган барча муваффақиятлар инсон организмининг ресурслари бўлмиш — биологик, физиологик, психологик ва бошқа омиллар олдинги вақтда кўзда тутиб келинганидан анча кўплигини аниқлашга имкон берди. Биз ирода кучи, ҳаётга ташналик, ўзига бўлган катта ишонч ва қариликни мана шу яширин имкониятлар ёрдамида анча нарига суришга бўлган ишонч аҳамияти нақадар муҳимлигига ҳатто шубҳа ҳам қилмаймиз. Фаннинг айтиб ўтишича, ҳозирги одам ўзининг ўртача 70 йиллик умрида ўз организмидаги резервларнинг кичик бир қисмидангина фойдаланади. Бош мия қобилиятининг ижодий имкониятларидан фойдаланиш ундан ҳам камдир.

Яқин келгусида кексайиш жараёнини тўхтатиб туриш учун генетика даражасида самарали таъсир қилиш имконияти туғилишига олимлар ишонч билдирмоқдалар. Бу хулоса илм-фан генетика асослари— ҳаёт давомийлигини аниқловчи муҳим факторни ўрганишда бир мунча ютуқларни қўлга киритганлиги билан далилланади. Молекуляр генетиканинг сўнги кашфиётлари, молекуляр биология ва шунга ўхшаш тармоқлардаги кашфиётлар, яқин келажакда организмнинг генетик программасига асосли ўзгартишлар киритиш мумкинлиги ҳақида умид туғдиради. Бу ишда мамлакатимизнинг йирик илмий тадқиқот ва ўқув муассасалари — СССР Фанлар академиясининг Умумий генетика институти, БССР Фанлар академияси геронтология сектори, СССР Фанлар академияси Тараққиёт биологияси институти, Москва, Киев, Харьков университетлари ва бошқалар фаол иштирок этмоқдалар. Шунингдек, одамларнинг умрини сунъий равишда узайтириш билан шуғулланувчи Халқаро уюшма ҳам ташкил қилинган. Уюшмага совет олимлари ҳам аъзодирлар. Шу уюшманинг бутун дунё олимларига қарата қабул қилган мурожаатида шундай дейилади: «...ҳозир биз шуни очиқ-ойдин тан олишимиз керакки, бизнинг илмий шапкўрлигимиз сабабли қарилик одамларни 60-80 ёшида ҳалок қилмоқда. Биз одамларга ўз вақтида қўшимча ўнлаб, балки юзлаб йил умр бериш имкониятларини кўра олмадик, бу нарса эндиликда зиммамизга шу ишда янада ғайрат қилиш мажбуриятини юклайди».

Бизнинг давлатимиз соғлиқни сақлаш ва узоқ умр кўриш проблемалари билан шуғулланаётган фанлар тараққиёти учун жуда катта маблағ сарфламоқда. Нисбатан яқин келажакда бу муаммолар ижобий ҳал қилинишига шубҳа йўқ.

Лазарь СУХАРЕБСКИЙ,
медицина фанлари доктори.

ЎЗБЕКИСТОН ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси республика меҳнаткашлари ва Тошкент меҳмонларининг қадами узилмайдиган даргоҳга айланиб бормоқда. Яқинда бу ерда саҳни 2700 квадрат метр бўлган янги павильон қуриб битказилди. Павильонда 100 ўринли кино зали ҳам мавжуд. Зал деворларини «Рассом» комбинатининг қўли гул усталари безашди. Суратларда: янги павильоннинг ташқи кўриниши ва кинозал деворига ишланган панно. Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

КУЗАТИШ ВА КУТИШ

Кўзларимга сурқалар мезон,
Олислаб кетмоқда турналар.
Юрагимда туйғулар ларзон,
Кўз ўнгимда олам турланар.
Кўзларимга суркалар мезон,
Боққа қўнар тилларанг кулгу.
Менга ўзин этади эҳсон
Ариқ тўла тиниқ бир туйғу.
Кўзларимга суркалар мезон,
Бир йўқотиш дилда
чуғурлар.
Севинайми, йиғлайми бу он?
Янги бир чақалоқ туғилар:
Кўзларимга суркалар
мезон —
Куз йўргаги кўзимга пардоз.
Кетмакдадир азиз бир
меҳмон—
Турналарнинг қанотида ёз.
Кўзларимга суркалар мезон,
Олислаб кетмоқда турналар...

✦

КИМНИ ҚАРШИЛАР

Хандон отиб сўнгсиз
пахтазор
Кимни қаршилар?
Элдан қолган туядек булут
Отин қамчилар.
Қамчисидан осмон армони
Егар шивалаб.
Шохдан ташлаб ўзини олма
Кетар юмалаб.
Терисига сиғмай севинчдан
Ерилар анор.
Тиниқ кўзин уфққа тикиб,
Ариқлар бедор.
Нега энди чопиб кетди йўл
Уфқдан ошиб?
Келмоқда куз! Шу боис
ўлкам
Қаршилар шошиб.
Табиат ҳам кетганми деймaн,
Соғинчга тўлиб,
Куз қўйнига ўзини отди
Яланғоч бўлиб!
Бир менгина турибман четда
Ўзимни тийиб.
Афсус қилиб—чиқмаганимга
Пальтомни кийиб.

Эргаш МУҲАММАД.

БОЛГАР БОЛАЛАРИГА МАНЗУР ШЕЪРЛАР

«Шоир Борис Пак Совет Ўзбекистонининг пойтахти— ажойиб Тошкент шаҳрида яшайди ва ишлайди. У болалар ҳамда катталар учун шеърлар ёзади»,.. Болгариянинг адабиёт ва санъат масалаларини ёритадиган «Балканское знамя» газетаси ҳамюртимизни ўз ўқувчиларига ана шундай деб таништирди. Газетанинг болаларга бағишланган материаллар босиладиган махсус бўлимида шоирнинг ижоди муфассал тасвирланган. Унинг шеърий тўпламлари ёшларга ва катта ёшдаги ўқувчиларга манзур тушди, айни пайтда композиторларнинг эътиборини ҳам ўзига жалб этди. Вано Мурадели, Борис Гиенко Пак шеърларига туркум қўшиқлар ёзишди.

Борис Пакнинг сўнгги китобчаси «Кўк арк» («Синяя арка») тўпламига кирган шеърларни эндиликда болгариялик болалар ҳам ўз она тилларида ўқийдилар.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ТИНЧЛИККА БЎЛГАН АСТОЙДИЛ ИНТИЛИШ

КОПЕНГАГЕН, 13 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда Дания тилида эълон қилган тўпламга ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» хотиралари кирган. Бу асарлар Дания жамоатчилигининг кенг доираларида зўр қизиқиш туғдирди.

Данияликлар Л. И. Брежневнинг ёрқин хотираларини ўқиб, Совет давлатининг тарихини, совет кишиларининг ҳаётини яхшироқ билиб олишлари, Улуғ Ватан уруши йилларида ва СССР халқ хўжалигини тиклаш даврида совет халқи, унинг партия ва давлат арбоблари зиммасига қандай синовлар тушганлигини реал ҳис этишлари мумкин, деди «Спутник» нашриётининг директори Ян Мосер. Китобда КПССнинг халқ билан алоқаси яққол кўрсатиб берилган, партиянинг меҳнаткашларнинг кундалик ҳаёти тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги ва урушнинг ҳамда урушдан кейинги бунёдкорликнинг энг оғир участкаларида коммунистлар ҳамиша халқ билан бирга бўлганлиги факти акс эттирилган.

Данияликлар Л. И. Брежневни атоқли давлат ва сиёсий арбоб сифатида биладилар. Энди улар Л. И. Брежневни ҳамиша воқеалар гирдобида бўладиган одам сифатида, ўз намунаси билан кишиларни муҳим ва мураккаб вазифаларни ҳал этишга илҳомлантирадиган инсон сифатида кўпроқ билиш имкониятига эга бўлдилар. Бу хотираларни ўқир экансан, Л. И. Брежнев душман ўқи остида Кичик ерга қандай қилиб ўтганлигини, нон ва сувни жангчилар билан баҳам кўрганлигини аниқ ва равшан тасаввур этасан, киши.

Мен совет халқи ана шу хотираларнинг асосий қаҳрамони эканлиги фактини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Худди ана шу совет кишилари фашистлар агрессиясига қарши курашнинг асосий оғирлигини ўз гарданларига олдилар ва нацизмни тор-мор қилдилар.

«Кичик ер» ва «Тикланиш» асарларининг нашр этилганлиги, деб таъкидлади Ян Мосер, Дания билан СССР халқлари ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга шубҳасиз ижобий таъсир ўтказади, чунки Л. И. Брежневнинг хотиралари тинчликка астойдил интилиш ҳислари билан суғорилгандир.

ЭРОНДА КЕСКИНЛИК САҚЛАНИБ ТУРИБДИ

ТЕҲРОН, 13 ноябрь. (ТАСС). Эронда ҳукуматга қарши чиқишлар тўхтамаётир. Қўшинлар кечаги кун мобайнида Керманшоҳ ва Иламда намойишчиларга қарата ўт очдилар. Натижада ўлдирилган ва жароҳатланганлар бор. Исфаҳон, Решт ва бошқа шаҳарларда аҳвол бетинч бўлиб турибди.

Теҳрон кўчаларида ва майдонларида ҳамон танклар, бронетранспортерлар, солдатлар тушган юк машиналари турибди. Шаҳар устида ҳарбий вертолётлар соқчилик қилмоқда.

Оппозициядаги миллий фронт баёнот берди. Баёнотда ҳарбий маъмурлар фронт раҳбарлари К. Санжобий билан Д. Форуҳарни қамоққа олганликларига қарши норозилик билдирилади.

Мамлакатнинг асосий нефть райони — Хўзистон вилоятидан ташвишли хабарлар олинмоқда. Вилоят ҳарбий губернатори иш ташлаган нефтчиларга: ё ишни бошланг, ёхуд ишдан бўшатиласиз, деган ултиматум қўйди. Ишчиларга башарти иш бошлашдан бўйин товласалар, улар Эрон миллий нефть компаниясига қарашли уйлардан мажбуран ҳайдаб чиқарилади, деб дўқ ҳам қилинди. Маълумки иш ташлаган нефтчилар ҳарбий ҳолат бекор қилинсин, ҳамма сиёсий маҳбуслар озод этилсин, граждан эркинликлари таъминлансин, деб талаб қилмоқдалар.

ВАШИНГТОН, 13 ноябрь. (ТАСС). Оқ уй Эронда ҳарбий ҳукумат тузиш тўғрисидаги қарорни қўллаб-қувватлаётганлигини яна бир бор таъкидлади. Биз, деди телевидение мухбирига берган жавобида АҚШ президентининг сиёсий масалалар бўйича ёрдамчиси Г. Жордан, Эрондаги аҳволнинг боришини диққат билан кузатиб турибмиз. Унинг сўзларига кўра, Қўшма Штатларда бу мамлакатдаги «воқеаларнинг боришига мўлжалланган режалар» бор.

«Вашингтон пост» газетаси бугун Эрондаги вазиятни таҳлил қилиб, Эрон нефтчиларининг давом этаётган забастовкаси «Америка долларига тушадиган хавф-хатарни зўрайтиради» деб ёзади.

ДЕМОКРАТИК ЯМАННИНГ ТУТГАН ПОЗИЦИЯСИ

АДАН, 13 ноябрь. (ТАСС). Демократик Яман барча қўшни мамлакатлар билан ўз муносабатларини, деди бу ерда Яман Халқ Демократик Республикасининг бош министри Али Носир Муҳаммад, миллий мустақилликни, суверенитетни ҳурмат қилиш, регионда барқарорлик ва хавфсизликни сақлаш принциплари асосида бундан буён ҳам олиб бориш ниятидадир.

Араблар дунёсидаги воқеалар, деб таъкидлади у, араблар ўртасида империализм ва сионизм манфаатлари йўлида иш кўраётган хоинлар ҳам борлигини кўрсатиб турибди. Бу эса аввало Мисрнинг ҳозирги раҳбарларига тааллуқлидир.

Бош министр ЯХДР халқини мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органига ўтказиладиган сайловда актив қатнашишга, шунингдек иқтисодий ва ижтимоий тараққиёт планларини муваффақиятли бажаришга даъват этди.

ҲИНДИСТОН пойтахтида таҳсил кўраётган фаластинлик талабалар Фаластин араб халқи билан бирдамлик намойишини ўтказдилар. Улар Фаластин ватанпарварларининг сионизм ва реакцияга қарши курашларини қўллаб-қувватлаб Кэмп-Дэвиддаги сепарат битишувини кескин қораладилар. СУРАТДА: намойиш қатнашчилари Деҳлида.

АП—ТАСС телефотоси.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

● ОТТАВА. Канадада ишсизлик тўхтовсиз ўсмоқда. Мамлакатда меҳнатга яроқли 11 миллион аҳолининг 8.2 проценти иш тополмаяпти. Бу — 1970 йилдан бери Канадада ишсизликнинг энг юқори даражаси ҳисобланади. Бу кўрсаткич баъзи районларда қарийб 50 процентга етади.

Мутахассисларнинг чамалашича, Канадада ишсизлик даражаси яқин ойлар ичида 9 процентдан ошади.

● ТУНИС. Тунисининг катталиги жиҳатидан иккинчи шаҳри — Сфаксда «Москва олимпиадаси» деб номланган виставка очилди. Экспозиция «Олимпиада-80»га тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга бағишланган.

Виставкада бўлажак олимпия ўйинлари пойтахти — Москва ҳақида, спорт иншоотлари, Совет Иттифоқида спортнинг ривожланиши тўғрисида ҳикоя қилувчи кўпгина ранг-баранг фотосуратлар намойиш қилинмоқда. Виставка шаҳар аҳолисида зўр қизиқиш туғдирмоқда. (ТАСС, 13 ноябрь).

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

РАҲМАТ, ШИФОКОРЛАР

Тўсатдан бошланган юрак хасталиги билан касалхонага келтирилганимда ярим кеча эди. Навбатчи докторнинг кўрсатган дастлабки муолажаси сабабли бўлса керак, кўзим илингандек бўлди... Тонг шабадаси дераза форточкасидан юзимга урилди. Кўзимни очдим, врач Осиё Тожибоевна «Хотиржам бўлинг. Албатта соғайиб кетасиз. Сизни кўргани 1-терапевтика бўлимимизнинг бош врачи Кошифа Зокировнанинг ўзлари етиб келдилар», деди. Ширин сўз жон озиғи дейди, халқимиз. Осиё опанинг далдаси, юрак касаллигининг кўзга кўринган мутахассиси Кошифа Аҳмедованинг илиқ сўзлари шу дамнинг ўзидаёқ дардимга малҳам бўлгандек туюлди.

Бир олам шодлик ва миннатдорчилик туйғуси билан уйга қайтар эканман, мен билан даволанаётган 10-шаҳар клиник касалхонасининг 1-терапевтика бўлимида сидқидилдан хизмат қилаётган жонга малҳам шифокорлар ҳақида газета саҳифаларида икки оғиз ширин сўз айтишни илтимос қилишди.

Мен 1-терапевтика бўлимининг тажрибали ва меҳрибон, ширинзабон ва ғамхўр врачи Аида Алимовна Шокиржонова, шаҳар конкурсининг ғолибаси, ҳамкасблари ва даволанаувчиларнинг суюкли кишиси бўлиб қолган ҳамшира Гули Расулева, Тошкент медицина институти практикант-врачлари Наима Эшонхўжаева, Нурхон Қаюмоваларга ҳаммамизнинг чуқур миннатдорчилигимизни яна бир бор юракдан изҳор этишни, уларнинг шарафли ва масъулиятли ишларида доимо муваффақият қозонишларини истайман.

А. ОБИДОВ,
К. Д. Ушинский номидаги ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш Марказий институти педагогика кафедрасининг мудири, педагогика фанлари кандидати.

ЯНГИ ДОРИХОНА

ЯҚИНДА Оржоникидзе районидаги марказий дорихона янги бинога кўчиб ўтди. У замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Дори тайёрлайдиган заллар бу ерда ишловчи ассистентлар учун жуда қулайдир. Дорилар сотиладиган бўлимлар ҳам кенг ва ёруғ.

Марказий дорихона дори-дармонларни беморларнинг уйларига етказиб берувчи махсус автомашинага эга. Бу ерда дори-дармонлар даволовчи врачларнинг телефон орқали берган буюртмаларига асосан тайёрланади.

Бундан район аҳолиси беҳад мамнун бўлмоқда.

М. ЗАРИПОВ.

СПОРТ

СОВЕТ ГИМНАСТИКАЧИЛАРИНИНГ МЕДАЛЛАРИ

Бадиий гимнастика бўйича Мадридда ниҳоясига етган Европа чемпионати совет спортчиларининг тўла устунлигида ўтди. Улар тўртта олтин ҳамда бешта кумуш медалга сазовор бўлишди.

Омсклик Галима Шугурова жаҳон чемпиони деган унвони қаторига Европанинг биринчи спортчиси деган номни ҳам қўшди. Г. Шугурова арқон ва лента билан машқ қилишда энг юксак натижага эришиб, иккита олтин медаль эгаси бўлди. Яна бир вакилимиз Ирина Дерюгина Европа чемпионатининг кумуш совриндори бўлди.

ДУРАНГ КЕТИДАН ДУРАНГ

Минскда халқаро шашка бўйича Совет Иттифоқи чемпионати давом этмоқда. Мамлакатимизнинг энг кучли шашкачилари қатори ғолиблик учун тошкентлик С. Давидов ҳам иштирок этяпти. Вакилимиз қаторасига уч ўйинни натижасиз тугатди. Биринчи турда Меринс, иккинчи турда эса Шульман ва учинчи турда Ципес билан бўлган ўйинларни дуранг қилди.

ЧЕМПИОНЛАРНИНГ ҲАММАСИ ПОЙТАХТ ОБЛАСТИДАН

Қаршида ўсмирлар ўртасида дзю-до бўйича республика шахсий команда мусобақалари бўлиб ўтди. Чемпионлик учун 89 спортчи даврага чиқди. 9 та вазнда биринчи ўринга кўтарилган дзю-дочиларнинг ҳаммаси пойтахт области вакилларидир. Чемпионлар билан танишинг: В. Ким (Чирчиқ), Ж. Бекжонов, Р. Байдаков, П. Полига, В. Зарипов, И. Пак, А. Памурзин, В. Сайфуддинов, М. Дадахўжаев (ҳаммаси Тошкентдан).

Умумкоманда ҳисобида «Динамо» жамияти полвонлари биринчи бўлишди. «Меҳнат» командаси иккинчи», «Ёш куч» вакиллари учинчи ўринни олдилар.

ҚЎШ БИРИНЧИЛИК СОВРИНДОРЛАРИ

Кеча «Ёшлик» спорт аренасида қиличбозлик бўйича республика чемпионати ва кубоги учун ўтказилган мусобақаларга якун ясалди. Программанинг сўнгги турида чемпионлик учун Б. Либерман билан Б. Феофановлар куч синашдилар. Тошкентлик армиячи Александр Парахин қиличбозлик турида чемпион бўлди. Рапирачилар беллашувида эса Валентина Печора билан Павел Железновлар ғолиб чиқишди.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 17 ноябрда чиқади).

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

(Ленин номли майдон)

22 НОЯБРЬ соат 19.30 да

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ПРОГРАММАДА:

I бўлим

Рахманинов — СИМФОНИК РАҚСЛАР.

II бўлим

Рахманинов—ФОРТЕПИАНО ВА ОРКЕСТР УЧУН 2-КОНЦЕРТ. Бриттен — МУЗИКАЛИ ОҚШОМЛАР, РОССИНИ БЎЙИЧА БЕШ ҚИСМДАН ИБОРАТ СЮИТА (Тошкентда биринчи марта ижро этилиши).

Солист — РСФСРда хизмат кўрсатган артист, профессор Евгений МАЛИНИН.

Дирижёр — Владимир НЕЙМЕР.

Билетлар «Баҳор» концерт зали кассасида соат 14.00 дан бошлаб сотилади.

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

20, 21 НОЯБРЬ соат 19.00 да

СССР чемпионати
«А» классининг I группаси бўйича
«ШАХТЕР» (Прокопьевск) — «БИНОКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида

ШАЙБАЛИ ХОККЕЙ

Билетлар «Юбилей» спорт зали кассасида сотилади.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

15 НОЯБРДАН БОШЛАБ
2 бўлимдан иборат
КАТТА ХИЛМА-ХИЛ ПРОГРАММА
АРЕНАДА МОСКВАЛИКЛАР
ЎРГАТИЛГАН АЙИҚЛАР ГРУППАСИ ИШТИРОКИДА

ИЛЛЮЗИОН ТОМОШАЛАР

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Корхоналар, ташкилотлар, ўқув юртлари, болалар муассасалари, колхозлар ва совхозларга кассирлар томонидан билет олиб бориб бериш хизмати кўрсатилади.

Телефон: 44-35-84, 44-35-91.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 10.25 — Фильм-концерт. 10.55—«Меҳрибон кишилар орасида» (бадиий фильм). 12.15 — «Киносаёҳатчилар клуби». 13.15 — Фильм-концерт. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «Жонажон табиат». 16.25 — П. Неруда. Ҳаёт ва ижод саҳифалари. 17.05 — «Фан оламида». 17.35 — «Ўсмирлар учун музикали кечалар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ўсмирлар учун музикали кечалар». 19.30 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга». 19.50 — «1978 йил қўшиқлари». 20.30 — «Камила» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ҳужжатли экран. 23.15 — Концерт. 23.35 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30—Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Қиличбозлик. Республика шахсий команда чемпионати. 18.00 — Мультфильм. 18.25— Ёзувчилар болаларга. 18.55 — «Партия ходими минбари». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Кино оламида». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15— «Комсомол ёшлигим менинг».

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Болалар учун кўрсатув. 20.30 — Тошкент ва тошкентликлар. 21.00 — Янгиликлар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Риголетто**, 16/XI да **Спартак**, 17/XI да **Кармен.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Қароқчилар**, 16/XI да **Ганг дарёсининг қизи**, 17/XI да **Қалби олов.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/XI да **Хотинимнинг эри**, 16/XI да **Она қизим**, 17/XI да **Олифта.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва цирк артистларининг гастроллари** (19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 32533; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325646; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 02891. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д—2523.